Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

N:R 19 (1166) SÖNDAGEN DEN 9 MAJ 1909. 22:DRA ÅRG.

IDUN
ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET
GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.

"Grefvinnan på Uddarp"

Charlotte Dücker

Det var en i flere afseenden märklig omgifning, hvari den unga fröken W. fostrades. Ekot från "l'ancien régime" dallrade ännu i de gamla slottssalarne på Trolle-Ljungby, där den sista riksdrotsinnan förde spiran, sedan hennes make, de båda Gustavernas trogne och ärlige vän, skilts hädan kort efter statshvälfningen. Men traditionerna från tjusarkonungens hof tillätos icke undanskymma den nya tid, som brutit in. Arftagaren till det stolta dubbelnamnet hade ur de friska vindar, som börjat blåsa, fångat tankar och idéer, som ett årtionde förut skulle ansetts oerhörda. Man kallade honom till och med för "jakobinen". Denne rikt begåfvade aristokrat hade också — horribile dictu — med lågande intresse omfattat en då för tiden tämligen obskyr vetenskap, kemien. Den store Berzelius blef hans gode vän i lif och forskning, och kanske för första gången i den svenska adelns historia får man skåda en slottsherre, som använder sina lediga stunder i sällskap med syror, deglar och retorter. Några epokgörande vetenskapliga rön lär emellertid icke excellensen ha riktat vetenskapen med. Som memoarförfattare står han åter i främsta planet och hans "Minnen" äro som bekant lika intressanta som spirituella målningar från en märklig brytningstid.

I detta patricierhus, där det fina vettet var en naturlig atmosfär, vetenskapen hade en hedersplats och de sköna konsterna dvaldes med hemortsrätt, uppväxte den unga grefvinnan. Emellertid miste hon sin moder. Denna förlust lyckades dock excellensens nya maka, en friherrinna Fleming, mildra genom den kärleksfullhet, hvarmed hon omfattade sin styfdotter. Det var denna allvarliga och hjärtefromma kvinna, som i förening med den ungas konfirmationsledare, Johan Henrik Thomander, gaf åt hennes tankar och lif den riktning och

TIDEN ILAR.

Det är nu snart tretton år sedan jag en försommarmorgon i den soliga salongen på Uddarp hörde "gamla grefvinnan" med sin vackra, varma stämma läsa ur böckernas bok för gäster och husfolk. Hon var då "bara" 82 år.

Med denna ålder sammanknyter man ju vanligen föreställningen om en kraftlös varelse, som lefver på resterna af sig själf. Men här satt rak och ståtlig en gammal dam, som åren icke mäktat böja. Den höga pannan speglade upphöjd frid. Ögonen, som utan beväpning följde bokstäfverna i bibeltexten, voro krönta af släktens markerade bryn, och när de vändes mot den andaktsfullt lyssnande skaran, utstrålade de så mycken godhet och kärlek, att rummet tycktes bli ännu ljusare och varmare. Det första intrycket var, att man hade framför sig en utpräglad *personlighet,* men i nästa ögonblick hade man också klart för sig, att den vördnadsvärda åldringen var en af dessa sällsynta människor, hvilka vandra kring i denna mörka, oroliga värld som befriande ljusspridare och hjälpande tröstare.

Nu har detta ädla, vida hjärta upphört att slå, men Charlotte Dückers minne skall lefva äradt och välsignadt. — — —

Grefvinnan Hilda Charlotte Virginia Dücker föddes den 18 december 1814. Föräldrarne voro excellensen grefve Hans Gabriel Trolle-Wachtmeister till Johannishus och Karin Leijonhufvud.

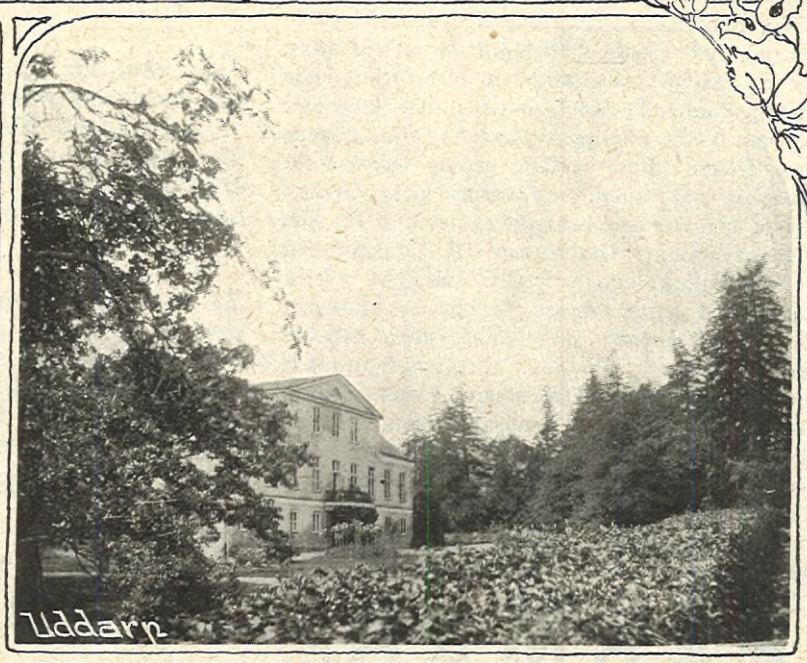

Uddarp

det djupa innehåll, som alltid hållit henne så högt öfver det jordbundna. Länge brann hon af begär att få ägna sig åt arbetet på missionsfältet, men då detta mötte ett kraftigt motstånd, blefvo i stället hennes kommande dagar ett tyst, men verksamt lif i den "inre missionens" tjänst.

Redan 1839 blef fröken Charlotte Wachtmeister grefvinna Dücker.

Tillsammans med maken, ryttmästaren grefve Kristian Wilhelm Rutger Dücker, lefde hon i trettiofem år af solljus lycka. När hon nu 94:årig lämnade detta jordiska, tog hon samtidigt med sig i grafven Dückrarnes urgamla namn. På svärdssidan utdog ätten 1892 med grefve Henrik Dücker på Örtofta, och dess sista medlem på kvinnolinjen var hans syster, framlidna fröken Eva Dücker. Ätten, som härstammar från Westfalen, hvarifrån en Evert Dücker 1404 öfverflyttade till Liffland, hade n:r 61 på riddarhuset bland grefvar. Dess stamfader i Sverige var fältmarskalken Karl Gustaf Dücker, hvilken tjänstgjorde som Karl XII:s generaladjutant i slaget vid Klissow 1702 och sedan följde hjältekonungen på de flesta af hans fälttåg ända till Pultava, där han blef fången, men sedan återfick friheten på sitt hedersord och utnämndes till generalmajor. 1711 skickades han till Pommern, där han gjorde rent hus bland ryssar, danskar och sachsare, följde sedan Stenbock under hans tåg till Holstein och blef svårt sårad i slaget vid Gadebusch. Tillfrisknad, erhöll han befälet som kommendent i Stralsund och försvarade denna stad till det yttersta, men måste slutligen kapitulera i oktober 1715. Kort därefter fick han konungens befallning att mottaga befälet öfver hären mot Norge och behöll detta till konungens död. En sägen berättar, att genast efter det konungen stupat, generalen skickat ett bud till hertigen af Holstein att infinna sig vid det kungliga liket, då D. ville förmå generalitetet och de tillstädesvarande regementena att hylla honom som tronföljare, om han ville afsäga sig enväldet och återupplifva Gustaf II Adolfs regeringsform. Då hertigen, bestört öfver morbroderns död, icke kunde förmås att fatta något beslut och äfven lät förstå, att han ej skulle mottaga kronan med mindre makt än företrädaren, skall D. på sitt osminkade soldatspråk ha yttrat: "Nå kan han ej vara en karl, så må han vara en käring. Nu är det dessutom så godt som för sent. Oss fattas intet regent!"

D., som redan 1711 blifvit upphöjd till friherre, men ej lät introducera sig, inkallades 1718 i riksrådet, utnämndes följande år till grefve och fältmarskalk och blef slutligen 1720 president i krigskollegium. General Dücker var jämväl bekant för sina romantiska äfventyr. Sin blifvande maka enleverade han ur ett nunnekloster i Wilna. Hon hette Teodora Zkozielska Oginska och tillhörde en gammal fursteslägt. —

När den näst siste grefve Dücker 1872 afled, öfvertog hans maka själf ledningen af sitt gods, men de många omsorger, som voro förknippade härmed, förmådde aldrig minska den vakenhet, hvarmed denna intelligenta kvinna följde dagens stora frågor eller hennes varma intresse för vetenskap och konst. På samma gång var hon i bästa och vidaste bemärkelse en mor för sina underhafvande. "Grefvinnan på Uddarp" var sin församlings goda ängel. Hennes varma hjärta stod alltid öppet för nöd och lidande. Den, som klappade på hennes dörr, behöfde aldrig återvända ohulpen. I tysthet utöfvade hon dessutom en välgörenhet, hvars gränser torde vara svåra att uppdraga, men visst är, att hon hade skyddslingar och understödstagare öfver snart sagdt hela Sveriges land. Mången ung student har henne att tacka för sin utbildning. I hem, dem olyckan och ruinen sköflat, skänkte hon hjälp och lindring, ofta utan att gifva sig tid att närmare forska efter de människor, som vädjade till hennes barmhärtighet.

I allt hvad hon gjorde och verkade hade hon det enda stora målet för ögonen: att rätt kunna lefva som en *kristen* i detta ords oförvanskade, djupa betydelse. Däri låg hennes lifs hemlighet. Ett lika vackert som enkelt uttryck för denna evighetsmaxim finner man i följande lilla vers, som hon lät uppsätta öfver talarstolen i Skepparslöfs församlingshem:

O, Herre, hvad din nåd är stor,
oss alla till dig drag!

Det var dock ingen tung och mörk dogmernas kristendom, som ledde Charlotta Dückers steg här på jorden. Därtill var hon för rikt begåfvad. Med sitt varma hjärtas frisinne ställde hon sig tvärtom lifligt förstående inför ungdomslif och ungdomsglädje med dess sunda yttringar. Den kristliga student- och gymnasiströrelsen omfattade hon med varmt och frikostigt intresse, och ännu så sent som sommaren 1904 inbjöd hon, då nittioårig, en ungdomsskara att gästa hennes vackra hem.

Nu lyser vårsolen in i salongen på Uddarp och kastar darrande reflexer på väggarnes familjeporträtt, men gamla grefvinnans stol är tom.

Borta! sucka hennes kära. Nej, hon lefver kvar i sina gärningar. Ty de människor dö icke, hvilka kunna lägga ihop sina ögon i det välsignade medvetandet, att de lämnat en ljus strimma efter sig på jorden.

WALDEMAR SWAHN.

Vårskymningen.

HVAD ÄR det som andas i våningen,
när fönstren i aftonblåningen
förstoras af underlig vår?
Det glider i luften, det landar
en bölja af kvittrande andar
i rummens och hjärtats vrår.

Och allt i mig, som är brinnande,
far upp med ljusets försvinnande
i dessa sekundernas ström.
Den vårliga sömngångarfärden
mot minnena går — och all världen
blir rik som den fattiges dröm!

Det kommer ett återkännande
af solskenets hvita brännande
i någon förfluten april.
Mig når som en jorddoft af trägna,
benådade, gosseförlägna
symposier med gulblommig pil —

Jag står där, skugglikt förnimmande,
och svalorna fläkta strimmande
därute i etern förbi.
Men flyktig och fin som en svala
är blodets rytm i min dvala —
berusning och dock harmoni!

Så vaknar i aftonblåningen
den evigt friska förvåningen
och lyssnar och ser sig omkring.
Till lifsens furstlighet koras
mitt hjärta, som bara vill våras
med andra naturens ting.

ANDERS ÖSTERLING.

En fackskola för hembiträden.

REDAN FÖR ETT PAR år se'n var — om jag inte missminner mig — i intresserade kretsar tal om att bilda en fackskola för tjänarinnor.

I åtskilliga tyska städer finnas — som vi veta — liknande skolor af en ypperlig typ, hvilka ha haft stort inflytande på hushållsarbetet i detta huslighetens förlofvade land. Men jag tror dock, att det närmast är "Tjänstepigernes Fagskole", hvilken 1907 kom till stånd i Köpenhamn på initiativ af danska tjänarinneföreningens ordförande fröken Maria Christensen, som väckt tanken på att äfven här i landet något kunde och borde göras för våra hushållsbiträdens utbildning och sociala höjande.

Omsider ha vi nu kommit så långt, att ett diskussionsmöte onsdagen d. 28 april var anordnadt för bildande af en fackskola för tjänarinnor här i Stockholm. Af den tillslutning och det intresse, som härunder kom förslaget till del, kan man också anta, att den välbehöfliga läroanstalten inom kort blir en verklighet.

Till ordförande för aftonen utsågs fru Emilia Broomé, som lämnade ordet åt skolköksinspektrisen fröken Kerstin Hesselgren, hvilken på ett intressant och sakrikt sätt satte oss in i frågan och gaf skäl för dess berättigande. Tanken på yrkesskolor är af gammalt datum. Redan under skråtiden hade vi sådana; efter att ha genomgått en dylik erhölls gesällbref, och endast genom uppvisandet af ett dylikt kunde platser inom de olika skråna erhållas. Så kom storindustrien och med den andra förhållanden. Industrien har äfven borttagit många möjligheter för hemmen att kunna bibringa skicklighet i det husliga arbetet — ej minst genom den kvinnliga arbetskraft, den tar i anspråk. Äfvenså ha tjänarinnorna numera ganska små utsikter att lära något af sina husmödrar. Och alltid blir det på ett otillfredsställande sätt, då den ena lägger största vikt vid ett, den andra vid någonting annat, hvaraf följden blir, att tjänarinnan blir osäker både på sig själf och sitt arbete.

Då nu de husliga dygderna inte ges en i faddergåfva utan måste förvärfvas, är det nödvändigt att få till stånd en yrkesskola, som först lär den unga flickan ett systematiskt ordnande af arbetet och vidare ger henne insikter i den arbetsgren hon valt. Skolköksskurserna i en del af våra folkskolor äro för detta ändamål alltför korta och kunna ej mer än väcka intresse för ämnet.

Visserligen har det varit åtskilliga funderingar på en verklig yrkesskola för kvinnligt arbete här i Stockholm. Stadsfullmäktige ha funderat härpå i 7 år. Men som detta kan räcka ännu många år till, vore det allt skäl att husmödrarna i stället toge hand om saken och begynte arbeta för att få till stånd en fackskola, som ju skulle bli dem själfva till stort gagn.

Föredraget hälsades med bifall; hvarefter tjänarinneföreningens ordförande, fröken Elisabeth Andersson, tog till orda. En af de viktigaste punkterna i föreningens stadgar hade varit att arbeta för åstadkommandet af en fackskola. Planen för densamma hade tänkts sålunda: att skolan skulle mottaga 24 frielever och 12 betalande. För frieleverna skulle kursen räcka 1 år, för de betalande skulle tiden variera, dock ej mindre än 1 månad. Undervisningen skulle vara både praktisk och teoretisk: matlagning, bakning, inläggning, dukning, och servering, städning, tvätt, mangling, strykning, sömnad, stoppning och lagning af kläder samt allt hvad till husliga sysslor hör — och dessutom personlig hygien, bostadshygien, barnavård, modersmål och enkelt bokhålleri. De betalande elevernas ämnen skulle vara valfria.

Talarinnan kom vidare med förslag om bildande af "Ekonomiska föreningen, fackskola för hembiträden." Skolan skulle öppnas först när 30,000 kr:s kapital var tecknadt. Detta kapital skulle anskaffas genom insatser af 10 kr. pr person. Skolan skulle ledas af 5 personer, hvaraf 2 skulle utses af "Ekonomiska föreningen", 2 af tjänarinneföreningen och en af dessa gemensamt.

Sedan ytterligare några talarinnor haft ordet, beslöt mötet bildandet af den föreslagna "Ekonomiska föreningens fackskola för hembiträden" med 10 kr:s insats. Listor utlades för teckning efter mötets slut, och antecknades å desamma kr. 2,810. För att utarbeta stadgar och sammankalla till ett konstituerande möte tillsattes en kommitté, bestående af fröken Elisabeth Andersson, fröken Mathilda Staël von Holstein och fru Natalia Frölander.

Listor för vidare teckning finnas tillgängliga å Centralförbundets för socialt arbete byrå, Stockholm.

M. R—M.

PÄRMAR till **Idun 1908** och föregående år tillhandahållas till följande priser:
Iduns pärmar, röda med guldtryck... 1: 50
Iduns Romanbibliotek, röda eller gröna 0: 50
Iduns Hjälpreda, röda eller gröna... 0: 50
Kunna erhållas i **närmaste bokhandel** eller direkt från **Iduns expedition,** om rekvisition och likvid i postanv sning insändes.

Då det skulle lysa.

Efterlämnad berättelse af **Laura Fitinghoff.**

MIDT I VÄRSTA vårslasket. Det hvarken brast eller bar, kärra och hjuldon i användning på ena, södra sidan af älfven, och släddon på norra sidan. Is på en del af älfven, den som låg med fäste mot land, och stridt öppet vatten på andra delens sörsida, där man färdades fram i båt, skjuten ner från iskanten midt i ån. Så att nog var det besvärligt att komma fram till kyrkan en så'n vårsöndag.

Men ändå syntes vid sammanringningen på morgonen både nordåsfolk samt folk från socknens aflägsnaste bygder. Det var ju klart, att folket inte bara för väg- och väderleksförhållanden brydde sig om att frångå vanan att gå till kyrkan, när något par af socknens storfolk skulle sta' att "ramla ner från predikstolen".

Det skulle nämligen lysa tredje gången för unge nämndemannen och utnämnde kyrkvärden Gabriel Enockson i Västansjö och den skrofrika hemmanspigan, därtill dotter till förre kyrkvärden, Brita Kajsa i Örsele.

De båda unga skulle förstås, som sed var, visa sig i kyrkan denna den sista lysningsdagen, fastän de sedesamt hållit sig därifrån de båda föregående söndagarna. Det skulle nog inte bli lite nöjsamt att se ungkyrkvärden i syna, när han skulle sta' att ramla, han som satt långt framme i koret, i synhåll för hela församlingen nere i kyrkan och på läktarn, såväl som på sångläktarn midt emot kyrkstatens bänk i koret.

Han skulle väl ha svårt att bärga sig för storhögfärdsyga (=ögon) en tocken stund, så stillsam och gemen som han annars alltid visade sig, Gabriel.

Det hade sports i socken, att Brita Kajsa hade fått guldklocka och kedja och hvitt silkeskläde med halfalns långa krusiga fransar, och en kunde ju vara viss att få se den granna rödlätta stintan iförd hela stassen en så'n dag.

Hvartenda eller då åtminstone hvartannat kvinnfolk af dem, som denna söndag gledo in längs kyrkans gång eller hamnade på läktarna, så smögo de ögonen till Örselebänken och sneddade öfver med dem till kyrkvärdsbefolkningen.

Aldrig en gruta (smul) syntes af hvad man åstundade se, hvarken på ena platsen eller den andra, men det var alls icke behändigt att andaktsfullt stämma in i sång och lyssna till en i dag omänskligt lång predikan och veta med sig, att man ingenting hade haft för att man vågat bå' lif och lemmar och häst och åkdon, när man i ett så'nt oföre som dagens gett sig ut i kyrkskjuts.

Det vardt ju en liten lättnad, när gammklockarn omsider trädde upp bakom komenistern på predikstolen och därifrån kungjorde att Herren behagat genom ond bråddöd hädankalla flottningskarlen Mattes Ilku, som ju bevisligen var finne och därför ej så skadlig (oumbärlig), för därefter visste man att lysningen skulle komma, och att man inte hade varit ute alldeles förgäfves. Men prästen han tog i med slutbönerna, sen klockarn med en märkelig knyck på nacken lämnat predikstolen.

Inte ett knyst af någon lysning!

Ett sakta sus hördes, ett prassel af silkesdukar smygande intill och emot hvarandra, af armbågar som oförvarandes stötte alltför meningsfullt samman. På manfolkssidan höjdes stela försynta ögon i undrande ängslan mot predikstolen. Komministern, som de enhälligt valt och hvilket val de under gångna fem år aldrig ångrat, måtte väl ej låta tjänstefel komma sig till last genom att af glömska utelämna en så viktig akt som sista lysningen.

De spanade varsamt bakom hattarna till midtbänken, där pastorskan hvar söndag intog sin gifna plats. Ett grant och regelt och vördande kvinnfolk var hon. Ett tjänstefel skulle inte undgå henne, och "ampen" (ängslan) för något sådant skulle nog synas på "ygnfärla" (ögonens skiftning). Men hon satt nu, när psalmen sjöngs, hög och förnämlig som vanligt, kanske lite hvitare i läte (hyn) än annars.

Prästmamsellen Lovis, som satt främst på sångläktarn, hon syntes ändå liksom lite orosam, hon.

Hon bjöd till att se ut genom fönstret, när hon sjöng utantill i psalmboken. Men storblåögona hennes, som voro milda som på en himmelens ängel, sågo just som tungsamt sorgmodiga ut öfver vårskaren. Kvinnfolken, som sutto i nära synhåll, ville tro på, att de sett gråtande tårar i dem. Och nog höll en troligt, att hon, som var så godt barn emot föräldrarna, skulle sörja öfver om inte far hennes skötte tjänsten rättvisligen, om hon ock borde förstå, att ingen församlingsbo ville föra fram till rätt håll någon anklagelse mot egen omtyckt herde. Skulle någon vara så het på rättvisan, så han velat ta ut så dristigt steg och anmäla prästen, så kunde en vara viss på, att det blef ogjordt ändå bara för dotterns skull. Hvem i hela socken var det, som inte tyckte att prästgårds-Lovisa var det fagraste, likesta kvinnfolk en kunde tänka sig till. Hur satt hon inte där nu på sångläktaren och sjöng så stilla och bönhörligt andäktigt, som om hon varit ensam med sin Gud i kyrkan. Så stilla och allvarsamt och ändå frimodigt, som om hon varit lärd till det, skötte hon om hemmets sysslor, och lika, fast svingande rappt tog hon i, när det gällde utomhusbrådska under sådd, slåtter och skördetid. Ja, det var en hejande herrskapsstinta, som ginge väl upp i duktighet emot de likesta af de regela storböndernas döttrar. På visst vis, man kunde inte annat än säga, som väl var, voro de gråtande tårarna i hennes ögon denna söndag icke tecken till någon oro för fadrens vidkommande. Här var väl värre än tjänstefel. "Herre gullasten" heller! En skulle väl aldrig, så gammal en än var, ha hört slik farlighet i denna socken eller i all världens alla socknar för den delen — —

Gabriel Enockson hade *tagit tillbaka lysningen!*

Denna söndagsmorgon hade han varit hos prästen, innelyckt från tidigt på morgonen. Hvar och en som kände den fromme, gudfruktige herden, kunde ju förstå, att han icke aktade tiden, när han ville vända sinnet tillrätta på en så farligt förvillad en karl som Gabriel.

Brita Kajsa i Örsele, rikaste hemmanspiga (enda barnet), kvick i ögonen och mundt (munvig) och rifvande på alla vis och rödlätt, så det blänkte om kindbenen på henne, när hon satt i kyrkan med gulsilkeskläde på hufvudet. Hon som kunde hålla ut i schottisen så länge spelman rådde med att gnida fiolen.

Och bröllopsfolket som var bjudet och redäjan som redan var i bröllopsgården. — Och "gallkon", som dom slaktat. Ja, herresten tåcke elände! Aldrig skulle man då hört så mycket farligt. Suggan som dom gödt hela vintern var slaktad också och fläsket hang sönderskuret i hebbere.

Å Brita Kajsa! Å Brita Kajsa! en endaste gång! Hade hon inte till råga på allt stått i tre dagar och gräddat gorån. Fil af tio ommalag (tjockaste grädden på mjölktråget) hade hon tagit till dom. Trehundra de finaste rån en ville si.

Ta tillbaka lysningen! — — En tvåpundslax var köpt för dryga pengar, ända ner ifrån sta'n — — så här års. Och öl, mörkt och starkt som klara sötvörten, och starkvaror. Och om en kunde förstå hvarför! Att Brita Kajsa var utan vank och lyte, det visste han väl, när två lysningsdagar gått.

Han hördes nog aldri ha gått till na' som nån' riktig friare, utan hållit sig liksom herrskapsfolket, tocken tokbruse som han, Gabriel Enockson, var.

Hvem skulle äta upp bröllopsmaten nu och hvem skulle ta an stintan?

Putta! nog vardt det råd för stintan, mångbemmanspiga skulle dom nog slåss om ändå.

Men tå en Gabriel skulle det då bara bli en "gammgosse". En kunde just inbilla sig se, huru han i gammeldagarna skulle gå och kneka med krokige knäna i linnebyxerna.

Mor hans var död längesedan, och tvillingsystrarna, de enda som voro kvar ogifta, höll han bröllop åt förra året, så han hade ingen som hushållerade för sig heller.

Håcken kunde då tro också, att Gabriel skulle kunna bli ett sånt tok. Då, på bröllopet, hade han fört upp sig så "gement" som den finaste herrekarl. Ståtlig var han i svartkläderna. Det var väl inte en af de många närvarande bröllopsgästerna, som inte hade koxat, så dom kunnat tappa "yga" för den grannlåtssynen, när Gabriel dansade hambo med prästgårds-Lovisa.

Gabriel hade haft na' ensammen opp på golfvet till sist, för ingen trodde sig till att dansa på samma gång som sånna stordansare. Men när ögonen fick fäste på dom, så kunde dom nog inte komma loss från sån' märkessyn, utan en vart för att bara stå och se på dem.

Till slut hade Gabriel blifvit just som hufvudvingen (yr), så han hade släppt mamsell Lovisa midt på golfvet. Och så hade han sprungit ut och ner till ån. När han kom opp igen, var det bra sent och han såg "nåk" (klen) ut.

Och nu först efter den återtagna lysningen börja folk dra sig till minnes, att det var från det bröllopet, *den* dansen, som Gabriel liksom skiftat sinne. För änskönt han rustat upp gården och köpt marknadsgåfva till brudämne, ännu dyrare och grannare än hvad brukligt var, och skaffat sig fina brudgumskläder, så hade han synts allt mer och mer tung, liksom borttagen i sinnet. En förstod grant härefter, att det var den farliga hambopolskan, som hade vinglat bort förståndet på Gabriel, det hade liksom flutit ihop inni hufvudet på honom, så att han inte förmådde skilja på hvad fullkomligt riktigt var, för att aldrig hade han annars burit sig så åt, att han tagit tillbaks lysningen.

Det gick nog om bra nog många år, innan de kommo på, att han hade förståndet riktigt ändå, på visst vis förstås.

För nog var det återigen lite utanför vettet och vanligheten, att en bonde som han gick in i det heliga äkta ståndet med en prästmamsell, helst då också så grann och märkeligt duktig och god som mamsell Lovisa.

Det var så att en inte kunde tro det Men en måtte ju tro det, när det gladeligen förkunnades från predikstolen. Tro — fastän det bara lyste *första* gången.

Brita Kajsa, som skarp (mager), men rödlätt och grann i silkeschal och nämndemansmorsstass blifvit kyrktagen efter tredje barnet samma märkliga söndag, tog opp en gottstrut och åderkolångflaska och bjöd längs hela bänken. En kunde just tänka, det hon ville visa, att hon hade väl så god råd nu, som hon skulle ha haft, om hon hade fått Gabriel, som därtill inte var starkare i förståndet än han kunde dansa bort det i en hambopolska.

Begär alltid
KOCKUMS Granit-emaljerade KOKKÄRL
Giftfria och syrefasta.
Prisbilliga.
Fås på begäran öfver-allt i hela världen.

KALMAR ÅNGKVARNS A.-B:s
Hafregryn & Sundhetsmjöl
SVEA
tillverkade af utsökt råvara på tidsenligaste sätt, äro nutidens förnämsta.
Finnes hos hvarje välsorterad specerihandlare i riket.
Prisbelönta med högsta utmärkelser.

Från kvinnokongressen i London

·BREF · FRÅN · IDUNS SPECIELLE · KORRESPONDENT ·

London onsdag 28 april.

PÅ JÄTTEMÖTET i går i Albert Hall, som skulle kunna rymma invånarna i en medelstor svensk stad, uppläste mrs Chapman Catt, kongressens president och den internationella rösträttsrörelsens ledare, ett telegram, som lydde: "*Må eder tro försätta berg*". Nu är det så, att det starkaste intrycket från vår rösträttskongress hittills varit detta: här *äro* inga berg att försätta! Rörelsen går framåt, drifven af samma omotståndliga och osynliga kraft, som drifver vågorna upp mot stranden vid flodtid, och skall snart ha nått sitt mål: rösträtt åt kvinnorna i alla civiliserade länder.

Så mäktigt verkar ledarens orubbliga förtröstan, då hon säger: vi skola segra lika visst som solen går upp i morgon, så mäktigt lyda de förhoppningsfulla berättelserna från skilda länder om de framsteg rörelsen gjort, blott sedan kongressen var samlad i Holland för knappt ett år tillbaka. Men — *om* där äro berg af okunnighet och fördomar att försätta, nog är där också tron som behöfves, och om icke tron skulle hjälpa ensamt, är där tålamod att borra tunnlar genom berget och hänförelse nog att spränga det i luften.

Där finnes en icke alldeles oberättigad misstro mot kongresser i allmänhet och värdet af hvad de utträtta. Och det *kan* ju hända, att de nya uppslag för alliansens verksamhet, som framkomma, icke äro så öfverväldigande — ett af de bästa och med största bifall mottagna har i alla fall kommit från svenska delegationen och gällde utväxling af rösträttslitteratur mellan de olika föreningar som tillhöra alliansen — att kongressens diskussion om stadgar och dess arbete för internationell hymn och flagga icke har någon plötslig och genomgripande betydelse för saken — med ett ord, det kan hända att det handgripliga resultatet af själfva förhandlingarna för utomstående icke synes så märkvärdigt stort.

Men som ett fastklubbande af att denna rösträttsrörelse är oskiljaktig med den moderna västerländska kulturens nuvarande stadium, och af att kvinnorna äro många, eniga och beslutsamma är den betydelsefull. Och som en hjälp för alla dem, som ha att vända åter till arbetet i de mer eller mindre hårdgräfda vingårdarna, är denna revy af kvinnor från 21 länder — summan har vuxit dit under kongressen — ovärderlig. Ty dessa, som nu under förmiddagarna fylla S:t James's hall, bänkade gruppvis utefter de långa borden, äro just de, som hemma hvar för sig äro de trognaste arbetarna. Och ehuru den stora massan tiger, som den alltid gör — här naturligtvis särskildt hållen tillbaka af språkfrågan — så vet man att den sedan kommer att spridas ut öfver jordgloben såsom ett salt som fått ny sälta. Massan är stilla och lyssnar som helhet — ledarna tala. Och *hur* de tala! Hvad denna kongress redan gifvit mig är bl. a. en ny och öfverväldigande erfarenhet af hvad kvinnlig vältalighet, drifven till sin högsta tänkbara höjd, vill säga. Främst af alla står ovillkorligen den anglosachsiska rasen — hvilket nog beror på mera än att den har kongressens språk som sitt modersmål. Och främst bland de främsta står ledaren — jag måste lägga band på mig för att icke använda stor bokstaf — mrs Chapman Catt. Redan hennes hälsningstal, däri hon särskildt gratulerade svenskorna till sin andra kammare — gjorde ett imponerande intryck, men på aftonen af kongressens första dag höll hon vid ett offentligt möte ett föredrag, kalladt "The presidents' address", där hon slog alla med häpnad och vördnad och öfverträffade sig själf enligt deras utsago, som hört henne förut. Hon är en reslig dam på omkring 50 år med ett blekt och fullristadt ansikte och stora genomträngande ögon, omgifna af mörka ringar, som ge dem ännu mera storlek och djup. Äfven när hon är ibland oss i hvardagslag, hvilket väl förmiddagsförhandlingarna relativt få kallas, lämnar oss aldrig ett ögonblick den bestämda känslan af, att hon är förkroppsligandet af vår tids kvinnoideal, att hos henne intelligens, kraft, klokhet och godhet finnas samlade i den högsta hittills uppnådda grad. Men den kvällen var hon större än sig själf och tycktes liksom förklarad. På ett mästerligt sätt gaf hon en öfversikt af ställningen i olika trakter af jorden och dröjde särskildt vid Ryssland, Finland, Sverige, Norge, Danmark, Australien och England. I Ryssland kämpa kvinnorna en hård och bitter kamp under reaktionens tryck, men de skola vara vid godt mod, deras tro och förtröstan måste segra. Samma uppmaning fingo äfven de finska kvinnorna, som med hela sitt folk sucka under förtryckaren.

I Australien, framtidens löftesrika land, äro kvinnorna nu öfverallt män-

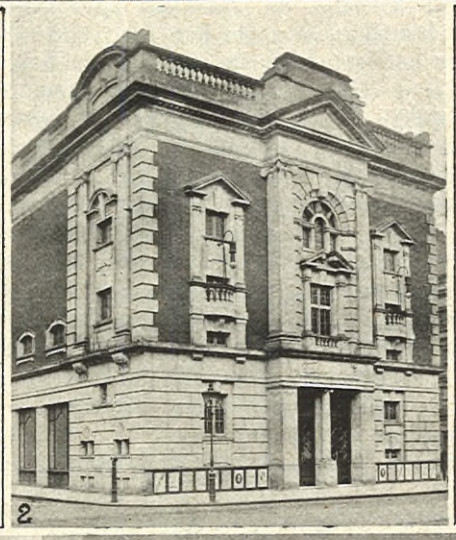

1. En af kongressens affischer. 2. St. James Hall, kongressens högkvarter. 3. Från vänster till höger: D:r Anna Shaw; mrs Millicent Garret Fawcett, 2:a v. ordf.; mrs Carrie Chapman Catt, ordförande; d:r Anita Augspurg 1:a v. ordf.

LÄS!

Några äldre årgångar realiseras till betydligt nedsatta priser och erbjuda för dem, som förut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lektyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till ***Expeditionen af Idun, Stockholm,*** erhålles inom Sverige ***portofritt:***

Idun 1892	2: —	Idun 1906 (utan julnummer, n:r 25 o. 52felas)	5: 50
Idun 1893 (n:r 1 felas)	2: —	Idun 1907 (med julnumret)	6: —
Idun 1895 (utan julnummer)	2: —	Iduns julnummer 1894	0: 20
Idun 1902 (med julnumret)	4: —	Iduns julnummer 1898	0: 20
Idun 1903 (med julnumret)	4: 50	Iduns julnummer 1905	0: 50
Idun 1904 (med julnumret)	5: —	Barngarderoben 1905, komplett	2: —
Idun 1905 (med julnumret, n:r 28 felas)	5: —	Barngarderoben 1908, n:r 4 o. 5 felas	2: —

LÄS!

nens likar och hon lyckönskade dem och deras land.

I Sverige, Norge och Danmark äro rörelsens framsteg sådana, att man måste ge den skandinaviska rasen hedersplatsen som ledare för de öfriga. England har nu hela världens blickar fästa på sig just för att se hur John Bull skall ställa sig till kvinnornas kamp och hur kvinnorna själfva föra fram den. Motståndet är segt, men kvinnorna ha nu fått hjälp af antisuffragisterna, dessa inkonsekventa damer, som dra nytta af alla de fördelar, för hvilkas ernående andra kvinnor i de mörka dagar korsfäst sin egen själ, men just nu vilja hejda utvecklingens gång. Men de kunna det icke, och rörelsen skall icke hejdas förrän där är full likställighet mellan män och kvinnor i hemmet och på fabriken, i parlamentet och i kyrkan.

Genom hennes med ändlöst jubel mottagna tal, om hvilket jag ej kan ge ens den svagaste föreställning, var åtminstone för mig klimax uppnådd, och hela den storslagna demonstration, som de engelska värdinnorna anordnade följande afton, på tisdagen, i Albert Hall, förmådde icke göra ett kraftigare intryck än mrs Catts tal ensamt. Och dock hade de lyckats åstadkomma hvad som få andra skulle kunnat i dramatisk effekt och i massverkan. När alla samlats i den väldiga hallen, vi kongressmedlemmar placerade på den upphöjda estraden till ett lefvande vittnesbörd för engelsmännen om rörelsens världsfamnande omfång, böljade vid signal från musiken genom alla den väldiga arenans ingångar på en gång in en stor och egendomlig skara, kvinnor i alla åldrar och samhällsvillkor, alla med fanor och standar, som på ett ofta ytterst drastiskt sätt betecknade deras 62 yrken. Där voro skurgummor, som stolta buro sina borstar och kvastar, kokerskor med kastruller och diskerskor med skedar, tallrikar och handdukar på stänger, där voro kvinnliga grufarbetare från norra England i sina pittoreska dräkter, smeder, sömmerskor och fabriksarbeterskor af olika slag, men också skådespelerskor, socialistiska talare, skulptriser med små statyer på sin stång, journalister med en fana, på hvilken syntes en brefdufva, läkare och jurister i sina vackra advokatdräkter och många fler, som jag icke skall nämna. Denna egendomliga samling var ställföreträdarna för de öfver sex miljoner kvinnor, som nu förtjäna sitt bröd i England och hvilkas valspråk egendomligt nog är detsamma som — mr Asquits: *"beskattning utan rösträtt är orättvisa"*. De tågade högtidligt genom salen och slogo sig sedan ned midt i arenan af denna jättecirkus, och det var hufvudsakligen *till* dem och *för* dem det talades den kvällen. Här fick man höra några af de andra framstående talarna: mrs Fawcett, den engelska föreningsordföranden, mrs Snowden, en ung, blond och vacker kvinna, en sann folktalare, som gör stormande lycka, och the Reverend Anna Shaw. Den feta lilla gumman med det snöhvita håret är kanske lika stor vältalare som mrs Chapman Catt, det gnistrar och flammar kanske ännu mer hos henne, när hon t. ex. säger att det är styrkan hos biceps, som hittills fällt utslaget mellan människorna, och därmed

GRUPP AF SKANDINAVISKA KONGRESSDELTAGARE.

Stående fröken Furuhielm, Finland. Sittande: fru Wicksell, Sverige, Fru Gram, Norge, fröken Dangaard, Danmark

spänner alla muskler i sin stadiga krökta arm, men hon är icke på långt när så majestätisk. De komplettera emellertid hvarandra och tillsamman ge de det intrycket att den rörelse, som blifvit gifven sådana ledare, är stark och väldig och kommer af godo. När man hör dem och så plötsligt erinrar sig, att de äro politiskt omyndiga, får man de underligaste sensationer. Amerikanskorna ligga nog öfver just genom dessa två individer, men engelskorna tilltvinga sig respekt genom sin aktivitet och företagsamhet. Icke nog med att de imponera genom det sätt, hvarpå de nu tagit emot oss, ordnat ett otal af utflykter åt alla håll, fester och möten i en oafbruten följd, man måste också förvånas öfver deras skicklighet i det politiska arbete som består i att påverka opinionen. De ha nog lärt af männen och själfva funnit på en del. Jag hoppas nästa gång få tala om suffragetternas metoder — det är emellertid icke bara de, som förstå att göra reklam. Författarinnor, skådespelerskor och konstnärinnor ha bildat underföreningar för rösträtten och använda nu sina respektive talanger i sakens tjänst. Tack vare dem spridas idéerna bland publiken genom affischer — af hvilka den här meddelade är ett prof — vykort i oändlighet, rösträttsalbum, små sentenser och proverb, sånger, rösträttspjäser och otaliga flygblad. Artisterna ha komponerat de kvinnobanér, som pryda mötessalens väggar, skådespelerskorna sörja för underhållningen bl. a. på den stora middagen i afton. Och när så alla de andra också lägga in all sin kraft på att få ut de öfrigas verk bland massorna, anordna och leda möten och samla in pengar, så måste det ju bli något af. Helt säkert komma några idéer att följa med hem till Sverige och bära frukt.

ELIN WÄGNER.
Delegerad för Fredsföreningen och Iduns representant.

Det är mig för öfrigt en glädje att kunna sluta mitt bref med att framhålla, hur hedrade just svenskorna äro på kongressen. De representera ju icke som norskorna och finskorna en rösträttsseger och ha icke som de förra kunnat glädjas åt ett telegram från sin drottning, men de ha den bästa platsen i salen och mottaga ofta demonstrativa erkännanden från mrs Catt. Professorskan Wicksell är ordförande i en stadgekommitté och fröken Bergman medlem af flaggkommittén. Några stora tal kunna ju våra delegerade icke gärna hålla, eftersom de måste tala på ett främmande språk, men doktor Gulli Petrinis föredrag i går om "rösträttsarbete på båda sidor om polcirkeln" gjorde sig mycket bra och åhördes med intresse. Ett tydligt bevis på sympatin för Sverige är, att det är en allmänt uttryckt önskan bland delegerade att få besöka Sverige till ett annat år, och då våra delegerade om fredag komma att inbjuda kongressen att besöka Sverige i juni 1911 under förutsättning, att deras inbjudan bekräftas af centralstyrelsen där hemma, äro vi öfvertygade att detta kommer att väcka bifall och glädje.

Vi ha alltså att bereda oss till sommaren 1911 och till — valen samma höst!

ELIN WÄGNER.

Ur den stora processionen på Albert Hall. 1. Läkare. 2. Sjuksköterskor och barnmorskor. 3. Porslinsarbeterskor.

LUZERN
Förnäm vistelseort under sommaren.
G:D HOTEL NATIONAL
Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön.
Rum från 4 kr. • Ill. prospekt gratis.
Telegramadress: "National".

Svenska näktergalar i Tyskland

·Sigrid·Lilly·och·
·Sofia·Walleni·

Carin·Gillberg

DET VAR EN strålande klar vårdag, med sol och värme lekande på den breda avenyen i Berlin-Charlottenburg när jag vek in på en lugn sidogata och sökte upp Lilly Walleni, den unga svenska operasångerskan, som för någon tid sedan lämnat Stockholms operascen för att utomlands vidare utbilda sig och skörda lagrar. Det var sol och ljus ute, men det var den tyska våren. När jag trädde in till Lilly Walleni var det som om jag mött den svenska våren, som man alltid längtar efter, när man vistats borta från Sverige längre tid. Hon själf är ljus, ung, småleende, med ett par gladt lysande ögon och med ljus och glans i stämman. Glad och med arbetslusten strålande ut från hela den lilla personen, stod hon i sitt rum, omgifven af fotografier från alla gamla kamrater från operan i Stockholm och af andra konstnärsvänner.

— Det ser barnsligt ut, det vet jag, sade hon, men det är så roligt att ha litet af Sverige med mig, och när jag kommer till Aachen, skall jag taga med mig dem och ha dem alla i min klädloge.

— Ni skall alltså snart tillträda edert engagement i Aachen, frågade jag.

— Nej, först i september, men innan dess skall jag studera in tjugo partier, alla de större sopranpartierna på tyska öfver sommaren, och det är ett arbete, skall jag säga, till på köpet med min språkförbistring. Först kom jag för några år sedan hem från Amerika, då bröt jag på engelska och måste studera svenska, nu måste jag med all kraft studera tyska.

— Ni är alltså svensk-amerikanska?

— Jag kan både svara ja och nej. Jag är född i Sverige, men min föräldrar dogo båda och så flyttade mina två systrar och jag öfver till Amerika, där vi fått vår uppfostran och där vi börjat sjunga och uppträdt först. Min syster Sofia, den äldsta, är ännu kvar där, men kommer snart öfver hit. Hon har en präktig altröst och har gjort lycka, särskildt genom sina skandinaviska visaftnar. Hon har gjort till sin specialitet att sprida kännedom om den skandinaviska musiken där öfver i Amerika. Och så är det min yngre syster, Sigrid, som också är här nu och som skall fortsätta att studera för min värderade lärare Hans Buchwald.

Lilly Wallenis röst har på det år hon studerat i Berlin blifvit allt större, fylligare och bärigare och hennes föredrag utmärker sig genom den största konstnärliga enkelhet, ett drag, som för resten går genom hela hennes väsen.

Hennes systrar lära ock vara mycket röstbegåfvade, intelligenta och intresserade sångerskor. Den begåfvade syskontrion torde därför snart nog komma att göra sitt och det svenska namnet kändt i vida kretsar.

På än flera tyska scener komma unga svenskor att representera vår sångtradition från och med hösten, till och med på Berlins andra musikscen, Komische Oper. Det hör till sällsyntheterna att sångerskor, som ej redan eröfrat sig ett namn, fästas vid denna scen, och dock har vår landsmaninna fröken Carin Gillberg, en ung stockholmska, där nästan slagit ett rekord. Elev, äfven hon, af Buchwald, profsjöng hon för kort tid sedan för direktör Gregor och fick på stående fot engagement för fem år. Fröken Carin Gillbergs ovanligt vackra röst och föredrag i förening med en alldeles förtjusande apparition kommer säkert att göra henne till en af publikens gunstlingar.

Den tredje parten i den sångartrio, som från september kommer att låta höra sig i Tyskland, är fru Inez von Encke, född Lindström, från Göteborg. Fru von Encke sjöng som helt ung flicka för operasångare Bratbost i Stockholm, reste sedan till Amerika, där hon vistats flere år och uppträdt på konserter därstädes. Med en grann, omfångsrik röst och ett temperamentfullt uppträdande till den lifliga dramatiska apparitionen, segrade hon med ett slag i Kiel, då hon där profsjöng som Sieglinde och genast blef engagerad.

Inez·von·Encke

„När täckelset föll ...“

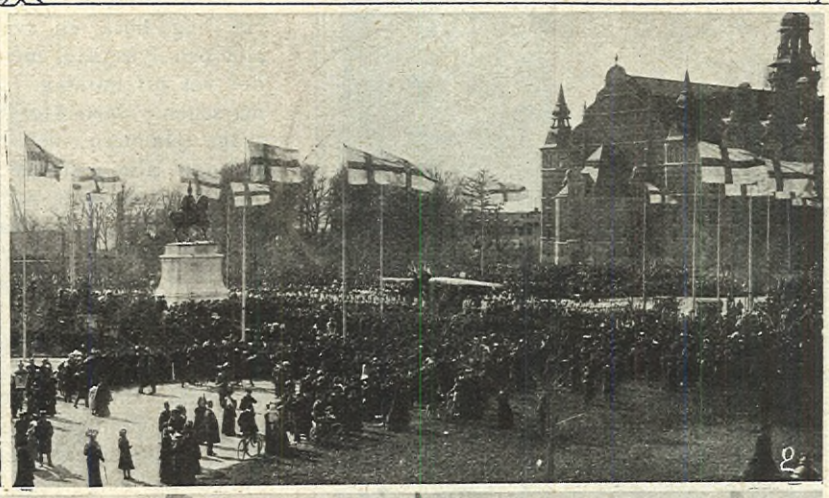

MAJS VACKRASTE sol lyste öfver det festklädda Stockholm, då Carl XV:s ryttarstaty aftäcktes ute på Djurgården bland de lundar, där den folkuppburne monarken under sin lifstid själf plägade rida ut och hälsa sina stockholmare, då de första vårbrisarne spelade i trädens kronor.

Under några timmar var Sveriges hufvudstad återigen det vackra och det glada Stockholm; det behöfs endast en sådan där dag med en smula sol, ett lifligt folkvimmel, flaggning, ljusa vårtoaletter och en kunglig kortège, så kryper det lätta lynnets kulör småningom fram, alla stockholmsbespottare till trots.

Det festliga vimlet företedde en imposant syn med representanterna för två nordiska konungahus som den midtpunkt, kring hvilken stater, kårer och paradklädda trupper cirkulerade under den blåa, molnfria majhimmeln. Så kom det högtidliga ögonblick, då täckelset, på konung Gustafs befallning, föll och stoden framträdde för de bidande skarornas blickar. Trumhvirflar, fanfarer och kanonskott satte luften i skakning, hvarefter kransnedläggningen följde och som afslutning truppernas defilering.

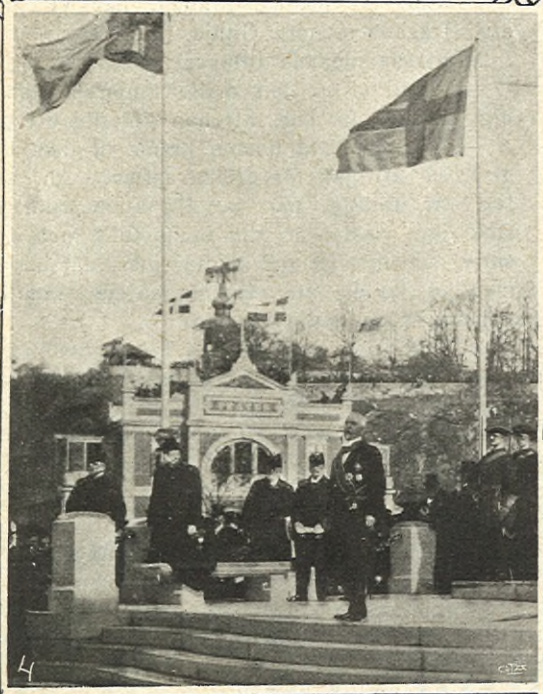

CARL XV:STODENS HÖGTIDLIGA AFTÄCKNING PÅ DJURGÅRDEN DEN 3 DENNES. 1. Den kungliga kortègen passerar Gustaf Adolfs torg. 2. Totalbild från festplatsen. 3. Kungl. läktaren och damläktarne. 4. Generalen frih. Ericson talar före aftäckningen. 5. Täckelset faller. Drottning Lovisa samt konungarne Gustaf och Fredrik åse truppdefileringen. A. Blomberg foto.

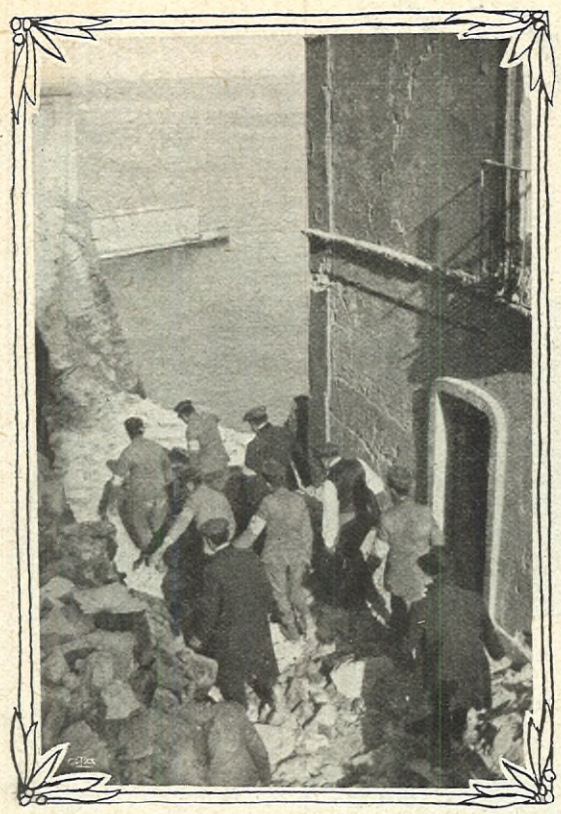

Den framgräfda kvinnan föres ned till tältlägret.

"Som agnar för vinden."

En berättelse från jordbäfningslandet

af **Astrid Ahnfelt.**

(Forts.)

RÖR DEN INTE! Det är min madrass! ropade i samma ögonblick med stentorsstämma en stor, grof karl, som kommit fram ur en af dörröppningarne.

— Vi lämna igen den sedan, men vi måste ha den till en kvinna, som nyss blifvit framgräfd ur ruinerna.

— Hvad rör det mig. Låt bli madrassen, säger jag!

Nu började ett våldsamt handgemäng, som fick ett slut genom att en af medicinarne sprang fram med lyft revolver och ropet: Tillbaka, eller skjuter jag ned dig som en hund!

Bannande och svärjande drog sig mannen tillbaka, utlofvande en blodig hämnd. Omkring sin blottade tjurhals hade han ett bomullsband med fastsydda amuletter. I fickan låg antagligen radbandet.

Madrassen placerades nu på den solvärmda sanden i närheten af operationstältet, och den räddade sträcktes ut därpå.

Till utseendet var hon dock liflös. Ögonen voro hårdt slutna, ansiktet svart som jord. Ett stort krossår hade nästan klufvit hakan.

"Grefven", som var förste man i operationstältet, kom med bomull, förbandsartiklar och upplifningsmedel. Lätt och varsamt tvättades hela den utmärglade kroppen med varmt vatten, som ryckts från elden, eter hölls för näsa och mun och en bomullsvadd, doppad i konjak, lades innanför underläppen. Tänderna voro så hårdt sammanbitna, att det icke gick att skilja dem åt.

Nya eldar gjordes upp och där värmdes tegelstenar, som lades rundt omkring i den improviserade bädden, hvilken höljdes med från tälten hopsamlade filtar.

— Vi kom uppför stigningen, som för till öfre delen af staden, berättade "Mandarinen" med hviskande stämma — men det var icke på en vanlig gata eller väg vi gick, hvarje steg hindrades af stenblock och på hvarandra hopade murar.

Vi tänkte oss, att denna plats ännu icke hade blifvit genomsökt. Just som vi passerade förbi en till hälften raserad byggnad, mot hvilken ett par vacklande murar stödde sig — det var alldeles upptill kyrkan San Rocco — tyckte jag mig höra en svag jämmer. Vi stannade alla och lyssnade, men öfvertygade oss om att det var ett misstag. Så återtogs den afbrutna marschen. Men åter tyckte jag mig höra den svaga jämmern, och nu flere med mig. Vi sprungo alla i sluten trupp tillbaka till byggnaden och började rådgöra om, hur vi skulle gå till väga för att komma in i huset. Guido föreslog, att vi skulle krypa in genom ett fönster och på det sättet börja rekognosceringen.

Han reste en stege mot den vacklande väggytan, sprang upp, slog ut en ruta och sträckte öfverkroppen in genom fönsterposten. Men det var inte tänkbart att tränga in där. Nästan hela öfre våningen låg sammanstörtad, och man hade icke kunnat taga ett steg. Då försökte vi tränga in i huset från en annan sida, och det lyckades till slut. Nu ljöd den svaga jämmern allt tydligare och kom från en mycket farlig plats. En så godt som i luften sväfvande bjälke hängde däröfver, och kyrkans lutande kampanil skymtade ofvanför. Under ledning af vår korporal började vi arbetet med hackor och spadar.

Efter en stund fick vi se en fot sticka fram, men kunde icke genast sluta oss till åt hvilken riktning kroppen låg, men som foten rörde sig *måste* den höra ihop med en kropp. Våra spadar fick taga nya och kraftigare tag och samtidigt måste vi gå till väga med den största försiktighet. En enda ovarsamt kastad sten kunde bli döden för den vi sökte rädda. Efter en timmes mödosamt arbete fick vi ändtligen fram henne. Under åtta evighetslånga dygn hade hon legat under ruinerna utan hjälp och därunder för tidigt framfödt ett foster . . .

— Signora, "grefven" rörde vid signora Giulias axel — ni har väl inte händelsevis en smula té med er?

Jo, det hade hon.

Så fort téet blifvit kokadt, hälldes däri en stor dosis konjak, men tänderna voro alltjämt lika hårdt sammanbitna så att det mesta af drycken rann ut vid mungiporna, trots alla försök att sticka skeden så långt in i kindpåsen som möjligt.

— Hjärtat slår ännu, sade doktorn. — Värm flere tegelstenar, och låt oss fortsätta med att ge henne af téet! Något kommer nog ändå ned genom strupen.

I detsamma skildes tänderna åt en smula, och ögonlocken lyftes till en fjärdedel. Det gick en sprittning af glädje genom alla de omkringstående. — Hon lefver, hon lefver!

Téet kunde nu hällas ned genom strupen utan vidare missöden. Händer och fötter började kännas varma. Det gällde nu blott att få upp krafterna.

Det härliga solskenet värmde som hade det varit en majdag. Det var som ville det hjälpa till att åter få den flämtande lifslågan att brinna klart, och vinden var så smekande ljum och fylld af balsamiska ångor. Jag är det bästa läkemedlet, tycktes den säga.

Ännu fanns det kvar ett glas getmjölk. Med största begärlighet tömde kvinnan dess innehåll sked för sked. Ännu var hon för svag till att kunna tala, men hon formade läpparne till ett tack.

Signor Carlo, som stannat kvar på lägerplatsen för att lämna fram byggnadsmaterial till uppförandet af barackerna, kom fram och förkunnade, att doktor Raggiero fann det vara tid att behandla Mariuccias brännskador, men att detta icke gick för sig inne i operationstältet utan måste ske på en plats, där det fanns större utrymme.

Åter bars en bår fram öfver strandbrädden. Mariuccia låg och såg sig omkring med klara ögon och frågade, om hon dagen därpå skulle kunna springa omkring och plocka snäckor.

— Kanske inte i morgon, svarade doktorn — ja, det beror förstås på hur snäll du blir under behandlingen . . .

Efter något sökande kommo de fram till en byggnad, som ännu stod på fötter. Några mandarinträd skuggade ingången och ett par steg längre bort låg en pittoresk gammal brunn. Utanför dörren stod en äldre, gråhårig man med välvilligt utseende.

— Här, här till vänster, sade han. — På andra sidan ligger min hustru sjuk i lungsäcksinflammation.

Mariuccia bars in i ett rymligt rum, och båren sattes ned på några stolar.

Doktorn gjorde sina förberedelser och ordinerade varmt vatten.

Efter en stund kom en gammal hvithårig kvinna in med det begärda, följd af flere unga flickor, som blefvo stående i en grupp och betraktade den lilla på båren, som väckte deras lifligaste deltagande. — Så vacker hon är! Hvar kan hon vara ifrån? Så synd om henne! sade den ena till den andra. Efter att ha satt ifrån sig vattenfatet gick den gamla fram till Mariuccia: — Lilla barn, sade hon — en sådan liten flicka som du hade också jag för en vecka sedan. Hon var min enda dotterdotter.

— Och jag har nog inte längre någon mormor, svarade Mariuccia med darrande läppar. — Hon bodde på en annan gata än vi, men hon är nog också död.

Sedan doktorn omsorgsfullt tvättat sig med sublimatlösning började han lossa på förbandet om den lillas arm och aftäckte några lättare brännsår.

— Kan du säga mig, min lilla Mariuccia, hur du fått de här brännsåren? började han. — Blef det eldsvåda i huset?

— Nej, jag såg inte några flammor.

— Nå men, hade ni någon kamin tänd?

— Nej, men en lampa brann framför madonnabilden. Den välte kanske omkull, fast jag minns det inte. Men jag minns, att det föll en stor sten ned på bröstet på mig utan att göra mig illa. Det var nog madonnan, som beskyddade mig.

Doktorn hade nu slutat behandlingen af den lilla runda armen och beredde sig att undersöka såret på höften. Han gjorde ett tecken åt signora Giulia, att hon skulle försöka afleda Mariuccias uppmärksamhet.

— Såg du mandarinträden, när vi bar in dig? frågade signora Giulia.

Mariuccia nickade till svar.

— Skall vi be den snälle signoren, som lät dig komma in här, att han ger dig ett par?

— Ja, men bed honom krama ur dem i ett glas, så att jag får dricka saften. Åh, hvad jag var törstig, när jag låg under ruinerna! Och jag visste, att det fanns fullt med apelsiner och citroner och mandariner, där jag låg, men jag kunde inte röra mig, så jag kunde inte komma åt en enda liten en.

— Var det frukthandel i bottenvåningen?

— Nej, det var ett upplag för frukt, svarade Mariuccia i en ton som den, som förstår att skilja på ordens valörer. — Där fanns frukt för mycket, mycket pengar, brukade pappa säga.

— Det var kanske din pappa, som var ägare till fruktupplaget?

— Pappa! Mariuccia brast i skratt, hvarvid två små gropar i kinderna blefvo synliga.

— Pappa var professor, han. Och mamma

Brännskador. Då det är fråga om att behandla *brännskador* eller andra *sårnader och yttre skador* m. m., vill man icke vara i saknad af Salubrin i något hem, där man försökt originalfabrikatet och användt det på sätt, som i bruksanvisningen meddelas. Partilager hos Geijer & C:o, Stockholm.

IDUNS MODELLKATALOG

Oumbärlig för alla sömmerskor och för alla hem.

Fyra rikhaltiga säsonghäften årligen. Koloreradt omslag.
Prenumerationspris 2.20 för helt år — 60 öre pr häfte.

brukade säga, att han inte kunde skilja på en lök och en citron, men det kunde han visst det.

— Låg du alldeles ensam under ruinerna?

— Nej, jag sof i samma rum som moster och storasyster, så vi ramlade ned tillsammans. Storasyster slog genast ihjäl sig, men moster lefde i tre dar.

— Kunde du räkna dagarne?

— Ja, det kom litet ljus in från en liten glugg. Jag såg storasyster ligga med ett stort krossår i pannan.

— Hur gammal var storasyster?

— Nitton år.

— Då var hon väl nästan litet mamma för dig?

— Ja ibland så, men ibland retades hon med mig och då var vi alldeles förfärligt osams ... Mariuccia reste plötsligt en smula på hufvudet: — *Dottoruccio Mio beddu, non farmi tanto male!* Min vackra lilla doktor, gör mig inte illa! bad hon med sitt mest oemotståndliga leende.

— Nej, min lilla vän, jag tar ju så nätt och försiktigt jag någonsin kan.

Mariuccia vände sig på nytt mot signora Giulia.

— Men moster lefde i tre dar, fortsatte hon. — På tredje dagen sade hon till mig: Mariuccia mia, jag känner att jag dör nu, men försök du att rädda dig.

— Var lugn, moster, svarade jag — det skall jag nog sköta om. Och jag skrek jämnt på hjälp. Till slut ... Aj! *Assassino, che fai?* Blodsugare, hvad gör du? Med eldsprutande ögon vände hon sig åter om mot doktorn. Det ryckte spasmodiskt omkring läpparne och all färg hade försvunnit från ansiktet.

Från såret vällde fram det klara, röda blodet. Doktorn strök henne smekande öfver kinden och lade åter hennes hufvud tillrätta på kudden: — Seså, Mariuccia, det här skall du inte bry dig om att se på. Jag håller ju på att göra dig frisk, och det måste göra en liten smula ondt. Se, där kommer signoren med mandarinsaften till dig! Drick nu snällt!

Mariuccia insöp begärligt den läskande drycken och gömde därpå ansiktet i hufvudkudden. — Berätta en saga för mig! sade hon och famlade efter signora Giulias hand.

— Det var en gång en liten prinsessa, som bodde i en marmorstad. Den här staden låg och simmade på hafsytan ... började signora Giulia.

Doktorn hade nu rengjort och åter lagt förband öfver såret på höften och skred så till undersökning af det tredje såret, som hade sin plats på korsryggen. Det var icke blottadt utan öfverdraget med en svartnad hudskorpa.

Doktorn fick en betänksam min.

— Det här ser ut som ett brännsår i tredje stadiet, sade han lågmäldt till signor Carlo. — Det blir nödvändigt att göra ett djupt snitt, men någon smärta kommer det icke att förorsaka, ty förruttnelse har redan inträdt.

Med dessa ord tog doktorn upp ett fodral ur fickan och valde ut en skarpbladig knif.

— Nu skall du ligga riktigt stilla ett par minuter, Mariuccia, sade han. Jag skall lägga om ett tredje litet sår du har, men kommer inte alls att göra dig illa. Sedan är allt klart för i dag. Såja, riktigt framstupa. Det var en snäll flicka. Hör nu bara på hvad signora Giulia berättar dig och bry dig inte alls om mig.

Med ett par raska snitt skar doktorn bort det sjuka stället, utan att den lilla anade någonting. Men var och materia tvingade knifven ända intill benet. Det gapande såret utfylldes sedan med gaskompresser, doppade i antiseptiska vätskor, och detta framkallade en svidande smärta.

Mariuccia gaf plötsligt till ett genomträngande skrik och försökte kasta sig ned ifrån bären, och det var blott med uppbjudande af alla sina krafter som två män och två kvinnor lyckades hindra henne därifrån.

— *Mi fa tanto male! Meglio morere che soffrere, meglio morere che soffrere! Io moro. Domani sarô morta!* * Det gör så ondt! Bättre dö än att lida! Jag dör, jag dör. I morgon är jag död! ropade hon under våldsamma snyftningar. Med ansiktet öfversköljdt af tårar såg hon så upp på den gamla kvinnan och snyftade: — *Buona donna, pregate per me!* Goda kvinna, bed för mig!

Den gamla sjönk ned på knä och bad som hade det gällt hennes lilla förlorade dotterdotters frälsning.

— Mariuccia mia, nu måste vi lyfta upp dig ett litet tag, sade doktorn med sin vänliga stämma — ty förbandet skall lindas omkring hela bålen. Signora Giulia håller dig under armarne och signor Carlo i benen. Vi skall inte göra dig det minsta illa.

Som den lilla nu sväfvade uppe i luften fick hon syn på de nedblodade bomullstappar och gasbindor, som lågo på golfvet.

— Tag bort blodet! Jag vill inte se mitt blod! Jag vill inte se mitt blod! ropade hon.

— Det här var bara styggt blod, som måste bort, sade signoran med mandarinerna. — Det var bara bra, att du blef af med det.

Nu kommo äfven de unga flickorna fram och försökte förklara, att det var bättre att inte röra vid det där, förrän man fått hämta en stor kvast och skyffel och genast kunde kasta det på elden.

— *Silenzio!* Tystnad! ropade Mariuccia utom sig. Ingen får tala utom jag. Ingen! Och tag genast bort blodet!

— Mariuccia har alldeles rätt, sade doktorn. — Det skall vara tyst omkring henne nu. Hon kan visst bli en riktig liten dottoressa med tiden. Såja, nu är förbandet klart och nu kan vi lägga ned dig igen och åter bära dig ut i solskenet.

Mariuccia slog båda armarna om halsen på signora Giulia och kysste henne gång på gång. — Förlåt, att jag har varit så stygg, och berätta nu slutet på sagan! bad hon.

När solen började dala mot väster, bars Antonia Bellantone, så var den på morgonen åt lifvet återvunna kvinnans namn, in i ett tält af konisk form.

Hon kunde nu göra sig förstådd, icke blott genom tecken. Med svag stämma yttrade hon då och då några afbrutna meningar, men doktorn såg betänksam ut. Puls och hjärta arbetade knappast. Han trodde icke att hon skulle komma att öfverlefva natten.

Den grupp af skvadronen, som gick omkring i staden för att förbinda eller på annat sätt vårda sårade och sjuka, utsträckte sin vandring bort till orangeskogarne, där hundratals husvilla sökt skydd. Där befann sig äfven en bror till Antonia. Denne hade oskadd undkommit förstörelsen, men icke på hela veckan vågat sig ned i staden för att efterforska systerns och hennes familjs öde. Nu fick han vetskap om hennes räddning och slöt sig genast till de med hvarje minut växande skaror, som inbjödos att komma ned till lägerplatsen, där aftonmåltid skulle utdelas.

Antonias räddare hade på förmiddagen återvändt till det fallfärdiga huset för att söka efter hennes man och barn, då de fått höra af ett par kvinnor, att äfven de antagligen lågo under ruinerna. Efter ett mödosamt och långvarigt letande funno de dem också, men de voro alla döda, och det var blott att gräfva en graf och sänka ned dem däri. Sedan var det att gräfva nya och åter nya grafvar. Där lågo döda, hvar vägen gick fram.

När den lilla truppen vid skymningen kom ned emot stranden skakades marken plötsligt af en våldsam jordstöt. Räckverket på balkongen till ett tvåvåningshus, som i någorlunda bibehållet skick befann sig ett stenkast ofvanför lägerplatsen, svängdes åt enda sidan, under det murarne vacklade hit och dit.

— Nu hade nog kampanilen däruppe fallit öfver oss! utbrast Cesarino. — Men strunt i det, tillade han — vi hade nog hållit i alla fall.

Pietro stod bredvid Antonias hufvudgärd. Det var endast med svårighet han kunde känna igen henne. Kunde denna skelettliknande varelse verkligen vara hans kraftiga, af hälsa strålande syster, som han sett och talat med för endast tio dagar sedan?

Gång på gång strök han sig med handen öfver ögonen, tyst förbannande den feghet, hvilken ensam varit skulden till att han intet gjort för att efterforska hennes öde.

— Om jag endast visste, ifall Michele och barnen äro räddade ... sade Antoria med knappt hörbar stämma ... Vi ropade länge till hvarandra, men ibland ... var jag borta liksom i svimningar. Jag tyckte, att de ropade på mig hela tiden ... Kanske var det inbillning. När så ... de förfärliga plågorna kom, visste jag inte längre någonting ... Att jag inte brast sönder, där jag låg ... Det kändes så, när barnet till slut värkte fram. Då skrek jag förfärligt i min nöd och bad blott att få dö. Vet du, om ... Michele och barnen lefver?

— Ja, de lefver alla, svarade brodern med fast stämma. — De är kvar uppe i staden och har fått den bästa vård. Michele bad mig hälsa dig. Barnen också.

(F. rts.)

* Här förekomma äfven några ord på siciliansk dialekt. Har velat återge utropet fullkomligt troget.

"Stockholmskan".

Den af Idun anordnade pristäflingen

om en framställning i bild af den moderna stockholmskan har rönt en synnerligen liflig anslutning, i det icke mindre än ett och ett halft hundratal olika teckningar insändts inom den bestämda tiden. De utsedda prisdomarne, herrar Carl Larsson och Carl G. Laurin, ha redan begynt sitt maktpåliggande granskningsvärf, som kommer att fullföljas och vederbörligen protokollföras, så fort herr Carl Larsson återvändt från sin nyligen anträdda utländska resa. Då enligt täflingsprogrammet resultatet emellertid ej kan offentliggöras förr än i vårt julnummer för året, som är afsedt att utkomma i november, är det ju ännu god tid, och de vänliga insändarne och insändarinnorna få till dess godhetsfullt utrusta sig med förhoppningsfullt tålamod. "Den som väntar på något godt, väntar dock aldrig för länge," och så mycket kunna vi redan nu säga, att vårt "Stockholmske-nummer" lofvar att bli af osedvanligt intresse, liksom förvisso den utställning af originalbilderna, som — likaledes enligt det fastställda programmet — samtidigt kommer att anordnas, bör kunna påräkna sin gifna succès.

Stockholm i maj 1909.

REDAKTIONEN AF IDUN.

Uppgif lifvidd (under armarne), midjevidd och kjollängd erhåller Ni till Eder figur
fullt tillförlitliga, moderna o. eleganta
Pappersmönster.

Erhållas omgående till nedanstående pris inom Sverige: **Bluslif** 40 öre, **Kjolmönster utan släp** 50 öre, **Prinsessklädning** 75 öre, **Reformdräkt** 75 öre, **Barndräktmönster** 50 öre, **Kragmönster** (Pellerin) 50 öre, **Kappmönster** 60 öre, **Nationaldräktmönster** 1 kr.
Mönster kunna äfven beställas efter andra än våra modeller. Beställning skall då åtföljas af den modell som önskas. Priset är då dubbelt mot det vanliga.

Expedieras portofritt inom Sverige om rekvisition åtföljd af likvid insändes till
Mästersamuelsgatan 43, Stockholm
Iduns Mönsterafd.

PRINS EUGENS NYA FRESKOMÅLNING I KUNGL. FOAJÉN PÅ DRAMATISKA TEATERN. JÆGER FOTO.

Ur veckans konstkrönika.

KUNGLIGA FOAJÉN i Dramatiska teatern kar nyligen fått ett märkligt bidrag till sin utsmyckning i den freskomålning, som prins Eugen utfört på en af väggytorna därstädes. Taflan, som är delad i tre fält framställer ett vinterlandskap från Djurgården med strömmen, dess pråmar och fartyg och i bakgrunden södra bergen med "Fåfängan" och Sofiakyrkans torn som bergprofilens hufvudpunkter. I förgrunden höja sig tre pilar, hvilkas dekorativa grenverk på ett harmoniskt sätt sammanbinda taflans olika partier. Dagen lider mot sitt slut och en mattgyllne sol insveper bilden i sitt bortsmältande ljus. Målningens lyriska karaktär, dess lyckliga uppgående i rummets stil och ton och den gedigna konst med hvilken den är utförd, gör fresken till Dramatiska teaterns vackraste dekorativa prydnad. Då det tillika är den furstlige konstnärens första offentliga arbete inom freskomålningens mycket kräfvande gebit, visar det hans talang från en helt ny och intresseväckande sida.

*

Fast vi redan ha så öfverflödigt godt om landskapsmålare, dyka ständigt nya krafter upp och ropa på publikens intresse. Det går väl an, när de unga viljorna ej äro enbart viljor, som begagna sig af färghandlarnes artistutensilier i den naiva tron, att vägen till konstnärskap och konstnärsrykte är lagd bara man någorlunda hjälpligt kan klatscha färg på duk, utan att där också finnes talangens ryggrad, som stödjer och bär.

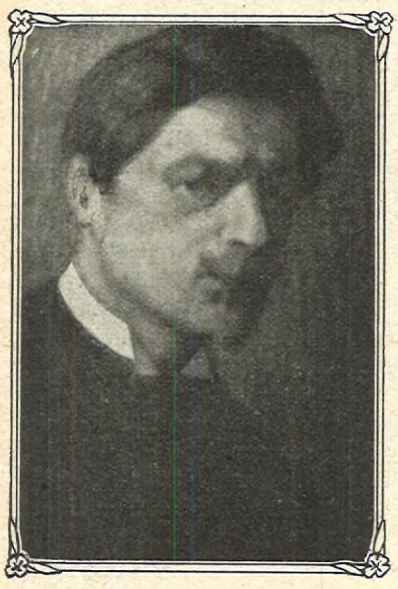

ALBERT ELDH. SJÄLFPORTRÄTT.

Ett par unga landskapister, Albert Eldh och Ragnar Swahn, ha vid sin nyligen gjorda debut med en liten utställning i Hultbergs konsthandel slagit igenom på ett sätt, som tyder på att vi här ha att göra med tvenne begåfningar af god valör.

Albert Eldh, som bland annat studerat för Wilhelmsson, är akvarellist och uppträdde med några riktiga godbitar, mustfyllda i färgen och omsorgsfulla i teckningen. Vi ha här afbildat en af dem, "Kvarnen", såsom varande synnerligen representativ för den unge artistens pensel.

KVARNEN. AKVARELL AF ALBERT ELDH.

Ragnar Swahn, som målat för Anton Genberg, är en mjuk och frodig kolorist, hvars uttryckssätt då och då snuddar vid prins Eugens och Per Ekströms lyriska naturåskådning. Hans "Solnedgång på Stensö" med dess varma fylliga ton visar på hvilka goda vägar han är inne. Med dem som utgångspunkt finner han helt säkert en dag sin egen mark.

Som de båda artisterna nöjt sig med måttliga pris för sina verk, ha de också lyckats få sälja i stor utsträckning. Deras första framträdande har alltså varit i dubbel mening lyckadt.

RAGNAR SWAHN.

*

På Nordiska kompaniets affärsafdelning vid Regeringsgatan har nyligen en utställning af japansk konstindustri väckt den lifligaste uppmärksamhet. Damerna intresse koncentrerades naturligtvis i främsta rummet kring dessa om det finaste form- och färgsinne vittnande broderier (applikationsarbeten) till dukar, dräktprydnader o. s. v.

Äfven för den, som har blott ringa insikt i textilkonst, är det en estetisk njutning att studera smaken och elegansen i de skiftande mönstren, den lifliga idéväxlingen och den minutiösa tekniken, hvilken dock aldrig blir petig eller gyttrig.

Härliga porsliner i gammalt och modernt manér, vittnade om hur högt den keramiska konsten nått i de gulas rike, vaser, unor och askar framställda i emalj på koppar, bronser, lackarbeten, utsökta planschverk jämte mycket annat, som vårt utrymme nekar oss att nämna, fullständigade denna samling af japansk konstskicklighet på olika områden.

För en europeisk keramiker bör det ha varit af stort intresse, att studera t. ex. arbetena i emaljerad koppar — cloisonné, som denna art keramik benämnes på konstspråket — där emaljen är ingjuten mellan hårfina silfvertrådar, hvilka täcka ytan som ett fint nät. Intressanta voro äfven de små parérplåtarne (tsubas), som japanerna ha på sina värjfästen, och de fint prydda medicindosorna, hvilka hvarje japan bär med sig i fält. Lägger man till allt detta priserna för de olika arbetena, hvilka äro långt under hvad européerna mäkta åstadkomma, så inses lätt hvilken fruktansvärd konkurrens vi skulle få, om japanerna öfversvämmade Europa med denna sin industri.

Iduns Kvinnostipendium.

IDUNS KVINNLIGA akademi vädjar genom Idun till våra läsare att benäget inkomma med motiverade förslag till pristagare för nästa år, framhållande någon svensk kvinna, som kan anses berättigad till årsstipendiet, 1,000 kronor, "för belönande eller främjande af någon förtjänstfull kvinnlig gärning."

Förslagen, som torde adresseras till akademiens sekreterare, med. dr. *Karolina Widerström, Gamla Kungsholmsbrogatan 19, Stockholm,* böra insändas ju förr dess hellre och senast före utgången af oktober månad.

SOLNEDGÅNG PÅ STENSÖ. OLJEMÅLNING AF RAGNAR SWAHN.
A. Blomberg foto.

Hvarje husmoder bör prenumerera på **Barngarderoben** Hvarje sömmerska likaså.
Pris för helt år 3 kr.; halft år 1:60 kr. Lösnummer 30 öre.
12 häften årligen.

Det starka och det sköna.

Humoristisk spalt af Waldeck.

JAG BER Gwen om ursäkt, att jag lägger mig i hennes ämbete, men nu tänker jag verkligen skrifva lite om moder. Det är hattarna som intressera mig — och er också, förmodar jag. Och när något intresserar mig, börjar jag sysselsätta mig med det och får alltid något ut af det. Är inte det tur?

Se, nu ska jag visa er, hur ni skall skaffa er en kopiöst billig och häpnadsväckande smakfull hatt, som, hvad moderniteten beträffar, skall slå allt hvad skådespelerskan X. eller generaldirektörskan Y. kan åstadkomma. Jag säger kopiöst billig, ty priset öfverstiger i de flesta fall inte själfkostnaderna. (Vet ni, hvad själfkostnader är? Jag vet det inte.)

Förut har ni i Dagens Nyheter möjligen lärt er att sy er själf en klädning för 12: 50 inklusive maten. Får ni nu af mig lära er att göra en hatt — och en sådan hatt! — för c:a 1: 50, så bör ni vara nöjd.

De moderna hattarna ha som bekant en stor förtjänst: de kunna se ut ungefär hur som helst — än som en pudding, än som en ångmaskin och än som en kanariefågel. Materialet kan vara hvad som hälst, från och med kasserade sophinkar till och med spindelväf.

I bild I se vi en lika enkel som modern vårhatt — helt enkelt tiptop. Madame Suzanne kan inte förete något liknande. Denna hatt är just gjord af en kasserad sophink, öfverklädd med ett bredt plisseradt band af crêpepapper. En stor solros på vänstra sidan fullbordar den lika djärfva som eleganta skapelsen, som helt säkert kommer att bli en vogue.

Nr II är förfärdigad af ett kasseradt velocipedhjul, som kan fås i närmaste reparationsverkstad eller hos lumphandlaren. Hjulet färgas svart med ripolin och beklädes med matt rosa blommor, som falla mjukt kring stommen, samt en stor enrisbuske (tall och gran lämpa sig mindre, nyponbuskar äro bättre) och en bandeau vid ena sidan. Pacquin eller Redfern kan inte göra en grannare hatt.

Gamla uttjänta parasoller eller paraplyer skall man ingalunda förakta. Af dem kan göras en mycket up-to-date hatt, som fig. III utvisar. Någon vidare klädsel behöfs icke, åtminstone när det är fråga om en parasoll, ty den är ju oftast prydlig i sig själf. En stor fjäder fram och lite äpplen hängande i sprötena ge dock ett högst picquant utseende.

Af de så billiga 50 öres brödkorgarne kan ni med tillhjälp af ett vackert spänne och en grön eller röd dammvippa åstadkomma en högst chic tocque. (Fig. IV.) Och er mans eller fars eller brors aflagda höga hatt kan mycket väl riggas upp till en högst fashionable vårhatt. Man knycklar bara till den lite, ruggar upp felben med en hård klädesborste, dekorerar kullen med gröna blad och körsbär eller morötter, placerar en knippa kolibri- eller tuppfjädrar på högra sidan och förser den med ett svart sammetsband, som knytes framtill i en ledig rosett — och den förtjusande hatten är färdig.

Där ser ni, hvart man kan komma med lite fantasi och smak.

P. S. Min fru, som läst det här, säger att jag är tokig och ber att få 75 kronor till en ny vårhatt hos N. K.!

WALDECK.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN.
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FORSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 9—15 MAJ 1909.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; à la daube på fisk och hummer med skarpsås; kaffe eller te med hvetebröd. Middag: Soppa med murklor; späckad kalfsadel med legymer; päron i vin med vispad grädde och schäferhattar.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; kall kalfsadel (rester från söndag) med brynt potatis och lingon; mjölk; kaffe eller te. Middag: Hachékotletter med stufvade morötter; sviskonsoppa med vispad grädde.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; kokt sill med smör och ägg samt potatis. Middag: Grtystek med potatis; fyllda strutar.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; biffstek med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kokt sik med persiljesås och potatis; mannagrynspudding med sylt.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafremjölsvälling; omelett med fiskstufning (rester från onsdag); mjölk; kaffe eller te. Middag: Ärter med fläsk; pösmunkar med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; delikatessill med potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Wienerkotletter med spenat; rabarberkräm med mjölk.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt skinka med förlorade ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Korfkaka med skiradt smör; soppa på apelsaft.

RECEPT:

Späckad kalfsadel (f. 12 pers.). 4 kg. kalfsadel, 2 hg. späck, 1 msk. salt.

Till stekning: 4 msk. smör (80 gr.), 1 lit. buljong eller vatten.

Sås: 1 msk. smör, 2 msk. mjöl, köttsky, 1 dcl. tjock grädde, 2 msk. madeira eller sherry, citronsaft, salt, peppar.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten, späcket skäres i fina strimlor, som vändas i salt, och härmed späckas sadeln i jämna rader. Den stekes antingen i ugn eller gryta. Saltas sedan den är brynt, spädes med buljongen, litet i sänder och öfveröses hvar 10 min.

Till stekningen åtgår omkr. $1^1/_2$ tim. Kalfsadeln upptages, köttet lossas nätt, skäres i tunna skifvor hvilka hopläggas och serveras på sadeln som garneras med legymer. Köttskyn silas och skummas, smör och mjöl sammanfrisas, köttskyn påspädes litet i sänder, jämte grädden och såsen får koka 10 min., hvarefter den afsmakas med vinet, citronsaften och kryddorna.

Den serveras i särskild såsskål.

Schäferhattar (f. 6 pers.). 100 gr. smör, 1 ägg, 75 gr. socker, $^1/_2$ tsk. finrifvet citronskal, 75 gr. hvetemjöl, hackad mandel och socker att strö öfver bakelserna.

Beredning: Smöret röres, tills det blir hvitt och pösigt. Ägget och sockret röras i 20 min., hvarefter smöret, citronskalet och mjölet tillsättas, och massan omröres noga. En plättpanna värmes och gnides väl ren samt smörjes med smält smör. En tsk. af smeten lägges i hvarje rum och utröres så att kakorna blifva jämna, hvarefter mandel och socker strös öfver. Plättpannan insättes i ugn och bakelserna få grädda i god ugnsvärme tills de blefva gulbruna, då de uttagas och böjas öfver en käpp.

Hachékotletter (f. 6 pers.) 2 rödlökar, 1 msk. smör, 1 liter kokt malet kött, $^1/_2$ lit. kokt malen potatis, 2 dcl. köttspad eller mjölk, 1 dcl. franskt vin, salt, hvitpeppar, 4 msk. smör (80 gr.).

Beredning: Löken skalas och förvälles i saltadt vatten omkr. 5 min., får afrinna och hackas fint samt brynes i smöret jämte köttet och potatisen, hvarefter köttspadet, vinet och kryddorna tillsättas. Af massan formas aflånga kotletter. En gjutpanna upphettas, smöret brynes däri kotletterna nedlägges och få steka vackert gulbruna. De serveras med stufvade morötter.

Grytstek (f. 6 pers.). 2 kg. innanlår eller fransyska, 1 hg. späck, 3 msk. smör (60 gr.), $^1/_2$ msk. salt, 1 lit. svag buljong eller vatten, 6 kryddpepparkorn.

Sås: 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. mjöl, köttjus, 1 dcl. tjock grädde, $^1/_3$ tsk. socker, salt, hvitpeppar, 1 tsk. kallt smör.

Beredning: Köttet bultas lätt och tvättas med en duk doppad i hett vatten. Den späckas därefter om så önskas. En stekgryta upphettas långsamt, tills den blir rykande het då steken ilägges och brynes hastigt på båda sidor (den vändes med 2 träskedar) hvarefter smöret tillsättes jämte saltet. Vätskan som bör vara kokande, påspädes litet i sänder och kryddorna iläggas. Köttet får därefter steka färdigt med tätt slutet lock omkring 4 tim. Vändes ett par gånger under stekningen, samt öfveröses hvar tionde minut. Till såsen silas och skummas köttskyn väl. Smör och mjöl sammanfrisas, köttskyn påspädes litet i sänder och såsen får koka 10 min. hvarefter grädden tillsättes och såsen får ett uppkok. Den afsmakas med kryddorna och 1 tsk. kallt smör tillsättes.

Persiljesås (f. 6 pers.). 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. mjöl, 3 msk. fint hackad persilja, 6 dcl. fiskspad, salt, socker.

Beredning: Smör, mjöl och persilja sammanfrisas väl, hvarefter fiskspadet tillsättes, litet i sänder och såsen får koka under rörning 8 min. Den afsmakas med kryddorna och serveras till kokt fisk.

Pösmunkar (f. 6 pers.). 90 gr. smör, $2^1/_2$ dcl. vatten, 20 gr. socker, 210 gr. hvetemjöl, 5 ägg.

Till pannan: 2 msk. smör.

Beredning: Smör, vatten och socker kokas upp, mjölet ivispas och smeten får koka tills den släpper pannan. Pannan aflyftes och en äggula iröres genast. När smeten afsvalnat, de öfriga äggulorna, och när den är kall de till hårdt skum slagna äggvitorna. En munkpanna upphettas långsamt och penslas med smör. Till hvarje munk tages en tsk. af smeten. De gräddas ofvanpå spisen och vändas med en gaffel, när de äro bruna på den undre sidan. De beströs med socker genast de äro färdiga. Serveras med sylt eller kompott. Pösmunkarna kunna äfven kokas i flottyr.

Spenat (f. 6 pers.). 1 kg. spenat, 1 kkp. spenatspad, 3 msk. mjöl, 2 kkp. mjölk eller buljong, 3 msk. smör (60 gr.), 1 msk. socker, 2 tsk. salt.

Till garnering: 2 hårdkokta ägg.

Beredning: Spenaten rensas, sköljes och får afrinna. Den lägges i en gryta, utan vatten och röres tills bladen äro slaka, hvarefter den tages upp och får afrinna. Den hackas därefter tämligen fint med mjölet. Smöret fräses i en kastrull, den hackade spenaten ilägges och omröres väl, hvarefter den vätska, som bildats vid förvällningen, tillsättes jämte mjölken, och spenaten får koka under rörning i 15 min. Den afsmakas med socker och salt och garneras, om så önskas, med hårdkokta ägg.

Soppa på apelsinsaft (f. 6 pers.). 2 msk. potatismjöl, $1^1/_4$ lit. vatten, 4 dcl. apelsinsaft, 3 apelsiner.

Beredning: Potatismjölet utröres i $^1/_2$ kkp. af vattnet. Det öfriga vattnet kokas upp med apelsinsaften, hvarefter afredningen tillsättes och soppan får ett godt uppkok. Den afsmakas och upphälles att kallna. Apelsinerna skalas och delas i klyftor eller skäras i skifvor, hvarvid alla kärnorna borttages noga. De läggas i soppskålen och soppan serveras med skorpor eller biskvier.

VÄRGÅRDA

(Kungl. Hofleverantör)

HAFREGRYN ○ HAFREMJÖL

Vid beredningen bortslipas icke — såsom ofta sker för att gifva grynen hvitare färg — den gulaktiga, *näringsrika* proteinhinnan. Genom bevarande af denna blifver gröten mera *näringsrik, finsmakande* och *fast* (ej lös och slemmig).

Obs. Den extra kvalitén i *paketerna*.

Det milda crêmelika lödder som utmärker

Florodol-Tvålen

utgör icke blott substanserna af de utsöktaste fettämnen utan därjämte balsamisk-antiseptiska essencer af högsta betydelse för hudskönhet, hvarigenom huden blir sammetsmjuk, smidig och vacker, hyn ren och klar, hals och händer hvita och mjuka. Högsta utmärkelse: Guldmedalj i Norrköping 1906.

TEKN. A.-BOL. FLORA, GEFLE.

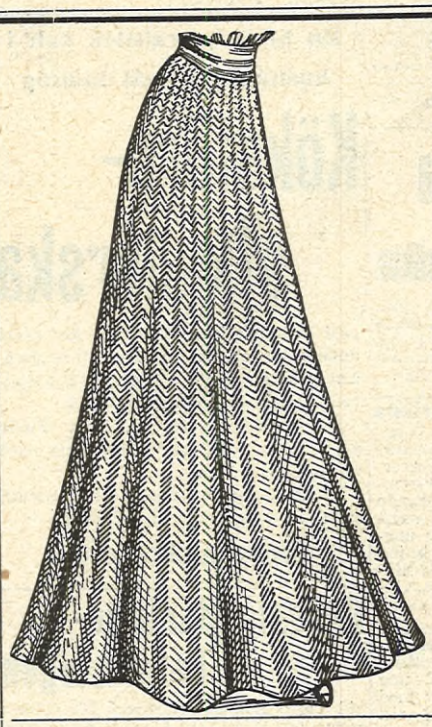

"The Perfect",

à Kr. 19.50.

Halffärdig promenadkjol.

Dessutom nyinkommet lager af Klädningstyger, Promenaddräktstyger, Blustyger.

Mussliner och **Lenoner.**

Engelska, Franska och Österrikiska ***Bomullstyger*** och Perkaler.

Profver sändes franko på begäran.

Akt.-Bol. Nord. Komp.,

Stureplan, Stockholm.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

Att bestyra

bildadt, oberoende ungkarlshem, erhåller huslig bildad flicka af bättre hem och yttre, bekväm, välaflönad plats. Endast svar åtföljda af foto. till »25—33», Gumælii Annonsbyrå, Malmö.

BÄTTRE hurtig flicka som är villig att med husmodern utan jungfru dela alla inom hemmet förekommande sysslor får plats i liten ung familj invid stad i Norrland. Svar för vidare korrespondens till »Norrland, vänligt hem», Iduns exp. f. v. b.

I officersfam. får en enkel, pålitlig flicka plats som barnfröken. Svar till »M. S.», Iduns exp., Sthlm.

PLATS finnes nu genast i fam. på landet för bildad, helst musikalisk flicka, med godt sätt och god skolunderbyggnad. Den sökande bör vara något kunnig i bokföring. Egenhändigt skrifven ansökan, åtföljd af fullständiga ref. samt foto. torde snarast insändas till Strömsfors Bruk, Strömsfors.

TVÄNNE allvarliga bättre flickor erhålla platser på naturskön landtegendom, för att, gemensamt med husmodern, sköta alla inom hemmet förekom. göromål. Skyndsamt svar till »Landtegendom», Mariefred p. r.

Köksföreståndarinna

vid

Länslasarettet i Uddevalla sökes.

Platsen tillträdes före slutet af juli. Lön 400 kr. och allt fritt. Ansökan åtföljd af frejdebetyg och intyg om föregående verksamhet sändes snarast till Lasarettsdirektionen, Uddevalla.

Platsen som skolköksläraринna vid folkhögskolan i Matarengi (samskola, pågår under vintern) förklaras härmed ledig till ansökan. Förmåner: allt fritt och 500 kr. jämte något resebidrag. Önskvärdt är, att den sökande är förtrogen med landthushållet samt besjälad af personligt intresse för ungdomen. Närmare genom brefväxling med undertecknad. Ansökningshandlingar, ställda till skolans styrelse, insändas till pastor Ludv. De Vylder, Öfvertorneå.

LITET hushåll i Stockholms omedelbara närhet söker för sommarmånaderna (event. längre tid) bildad ung flicka, kunnig i matlagning. Svar med löneanspråk (helst äfven foto.) till »Sn», Iduns exp.

OMKRING 1 juni finnes plats för hushållsfröken att på egen hand med en jungfrus hjälp sköta ett mindre landthushåll. Svar med lönepret. och foto. till »S.», Uddevalla p. r.

EN barnfröken vid stadgad ålder, som är villig att sköta en 1 års gammal gosse, samt deltaga i alla inom ett hem förefallande göromål hos ensam fru, får genast plats. Svar med foto. och lönepretentioner torde snarast insändas till »Barnkär 3402», Annonsbladet, Sköfde.

Vid uppfostringsanstalten för sinnesslöa barn å Stretered kungöres härmed 2 lärarinneplatser, däraf den ena i vanliga skolämnen och den andra i kvinnliga handarbeten, lediga att tillträdas den 20 nästk. aug. Sökande till dessa platser skola före 1 nästk. juni hafva till anstaltens föreståndare under adr. Kållered insändt till styrelsen ställd ansökan åtföljd af ålders- och frejdbetyg jämte de intyg i öfrigt, med hvilka sökande vill styrka sin kompetens. Årlig lön i ett för allt 900 kr. med 3 ålderstillägg à 100 kr. efter 5, 10 och 15 års väl vitsordad tjänstgöring.

STYRELSEN.

FÖR en 14 à 16 års flicka finnes en lättskött plats plats på landet för husliga bestyr. Svar till »Plats», under adress Fjårås.

Sjuksköterske-befattningen

i Veta församling förklaras härmed ledig. Ansökan, åtföljd af nödiga betyg jämte foto., insändes till sjukvårdsstyrelsen i Veta, adr. Mantorp, före den 15 maj och tillträdes platsen den 1 nästa juli. Lönen är 700 kr. pr år, fri bostad (ett rum och kök) samt vedbrand. Instruktion erhålles på begäran. Möter hinder för antagen sjuksköterska att å bestämd tid tillträda befattningen, kan densamma en kortare tid bestridas genom vikarie.

HOS disponentfam. i Dalarne får bildad flicka kunnig i matlagn. plats i litet hushåll. Nya Inack.-Byrån, Brunkebergsg. 3 B, Sthlm.

BARNFRÖKEN, enkel, pålitlig och barnkär, ej under 20 år, får plats som barnfröken för 3 barn, det minsta 2 år. Svar snarast. Platsen tillträdes genast. Adr. doktorinnan Anna Westlin, Jönköping.

En bildad, praktisk och i hushållsgöromål kunnig

Köksföreståndarinna

med ordningssinne och vana att sköta underlydande samt ej öfver 40 år gammal erhåller plats å Vexjö Hospital den 1 nästkommande juni.

Begynnelselön 500 kr. med första klass kost, eget möbleradt rum med uppassning m. m.

Betyg jämte referenser och fotografi samt åldersuppgift insändas till

Hospitalskontoret.

Föreståndarinne-befattningen

vid Luleå Elementarläroverk för flickor sökes hos Flickskolekommittén i Luleå före den 1 nästkommande juni.

Föreståndarinnan skall på eget ansvar öfvertaga läroverkets ledning och ekonomi. Läroverkshuset med nu befintliga inventarier o. undervisningsmateriel upplåtes till fri nyttjanderätt. Upplåtelsetiden är 5 år från den 1 nästa juli. Läroverket har hittills gifvit god behållning. Ansökningarna sändas till Lektor P. Segerstedt, Luleå, som jämväl lämnar närmare upplysningar.

Luleå den 27 april 1909.

Flickskolekommittén.

PLATSSÖKANDE

LANDTHUSHÅLL. Anspråkslös flicka med goda ref. från prästhem och kunnig i enkel matlagning samt öfriga hushållsgöromål, önskar plats 1 juni som hushållsbiträde i landthushåll (prästgård, herrgård eller dyl.). Någon lön önskas. Svar tacksamt inom 8 dag. till »Vänligt hem», Iduns exp.

BÄTTRE, anspråkslös flicka önskar plats i äldre fam. (på landet) som hjälp och sällskap. Svar »Huslig», Järntorget, Göteborg p. r.

Platssökande.

Sjuttonårig, stadgad, arbetsvan och ordentlig flicka söker plats hos fru, af hvilken hon får lära husliga göromål, och hvilken hon är villig att gå tillhanda. Lön begäres icke, utan är sökanden beredd att, om så fordras, erlägga någon mindre betalning. Svar till »17 år», Södermanlands Läns Tidnings Expedition, Nyköping f. v. b.

BILDAD flicka önskar plats i fin familj på landet såsom hjälp och sällskap. Genomgått en sykurs. Svar till »Familjemedlem», Linköping p. r.

LÄRARINNA önskar under ferierna (15 juni—15 aug.) plats i familj. Svar till »Lärarinna», Smål. Anneberg.

18-ÅRS frisk flicka, som genomgått 8-kl. läroverk, handelsskola, kurs i klädsömnad, önskar till sommaren deltaga i hushåll å herrgård eller prästgård. Villig hjälpa barn med pianospeln. o. läxläsn. Fritt vivre. Ref. gifvas. Svar »Familjemedlem», Iduns exp.

UNG norrländska, intresserad af husliga göromål och något kunnig i matlagning önskar plats i treflig familj. Lön önskas. Svar till »19 år», Sollefteå.

UNG, bildad dam, språkkunnig, önskar medföljа som sällskap till utlandet. Svar till »E. L. 1909», Iduns exp.

FRITT vivre under sommarmån. önskar undervisningsvan o. skicklig lärarinna i franska o. pianospelning. Resvan o. språkkunnig. Svar till »Accompagnatrice», Iduns exp., Stockholm.

TVÅ bättre flickor, 15 och 16 år, som genomgått 5 kl. i läroverk önska under ferierna plats i bildad familj, helst på landet, att vara till hjälp och sällskap åt mindre barn. Kunna äfven läsa med dem, om så önskas. Fritt vivre. Svar hvar för sig, ombedes till »Ann» och »Emy», Falun p. r.

UNG flicka önskar som hjälp o. sällskap få medföljа ensam dam till badort. Svar till »24 år», Lövestad p. r.

21-ÅRS landtbrukaredotter önskar komma i bättre familj på landet eller i stad för att mot fritt vivre deltaga i matlagning och andra förekom. göromål. Svar till »Familjemedlem», Blidsberg p. r.

Undervisningsvan musiklärarinna

önskar under sommaren plats på landet att undervisa i pianospelning Ref. hr Richard Andersson. Svar märkt »S. L. 24 år», till Iduns exp.

SOMMARKONDITION önskas af folkskoleseminarist med småsk.-lärarinneex. och elementarskolebildning. Svar till »K. A. 1909», Iduns exp.

STUDENTSKA söker kondition under juni och juli. Har till hufvudämnen engelska och franska och har vistats rätt länge utrikes. Äfven villig undervisa i andra ämnen. Svar till »Laudatur» 1907», Uppsala p. r.

Plats som

Husföreståndarinna

och sällskap hos äldre dam eller herre sökes af ung fru, som önskar medtaga sin 3½-årige son. På lön fästes ej afseende. Svar till »E. T.», Svenska Telegrambyråns Annonsafdelning.

PRAKTISKT anlagd sjuksköterska med flera års praktik vid lungsotsanatorium önskar anställning vid sanatorie, sjukhem eller privatvård. Utmärkta rek. Sv. till »Praktisk o. Plikttrogen», under adr. S. Gumælii Annonsb. Sthlm f. v. b

KV. SJUKGYMNAST önskar till sommaren anställning vid badort eller i familj. Svar till »G. M.», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm f. v. b.

FERIELÄSNING. Ung flicka, som genomgått 8-klassigt läroverk, önskar för sommaren plats som lärarinna i familj, helst i norra Sverige, mot fritt vivre och fri resa. Goda referenser finnas och önskas i utbyte. Svar till »Goda betyg», Göteborg p. r.

Hushållskunnig flicka

önskar plats i familj eller att sköta hushållet åt ungherre. Svar till »Musikalisk», Sala p. r.

UNG bättre flicka önskar plats för sommaren helst i prästgård, att mot fritt vivre gå frun tillhanda. Önskar anses som medlem af familjen. Svar emotses tacksamt af »Svea», adr. Hasslarp.

Som sällskap

och hjälp önskar ung flicka plats i familj. Svar emotses tacksamt till »A. N.», Iduns exp.

HOS respektabel äldre herre eller i hem där husmoder saknas, önskar medelålders, bildad dam plats. Ej beroende af lön, önskar hem och verksamhet. Vana med skrifgöromål. Utm. rek. Svar till »God husmor, Leksand» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm, f. v. b.

UNG flicka van att undervisa o. kunnig i musik önskar guvernantplats öfver sommaren eller längre tid. Svar till »1 Juni 09». Adr. Allm. Tidn.-kont., Gust Ad. torg, Stockholm.

UNG flicka önskar musikkondition öfver sommaren ev. längre. Betyg fr. Richard Andersson finnes samt refer. Svar »H. T.», Lakvik p. r. Fritt vivre och fria resor.

UNG flicka önskar såsom hjälp och sällskap medföljа till landet eller utrikes resa. Svar till »Ung flicka sommaren 1909», Iduns exp.

BÄTTRE, anspråkslös flicka önskar plats att gå frun tillhanda. Svar tacksamt till »Familjemedlem 19 år», Wessigebro.

Två unga flickor,

22 och 20 år, kunniga i sömnad och handarbete, musikaliska, (den ena genomgått handelsinstitut) önska platser på egendom uppåt landet. Svar till »Syskon», Falkenberg p. r.

UNG norrländska önskar plats i någon fin familj, att gå frun tillhanda samt undervisa i musik. Vill anses som familjemedlem. Svar till »Musik», Iduns exp. f. v. b.

PLATS som lärarinna för mindre barn eller lektris önskas öfver sommaren af samskolelärarinna. Lönevillkor: fritt vivre och fria resor. Svar till »E. R. W.», Trollhättan p. r.

UNG flicka önskar under sommarmånaderna mot fritt vivre plats i familj på landet, helst i mellersta Sverige. Är villig ha tillsyn öfver barnen samt hjälpa till med enklare handarbeten. Svar till »22 år», Örebro p. r.

Plats i Tyskland

önskas af ung undervisningsvan och skicklig lärarinna som med högsta betyg genomgått högre flickskola. De finaste ref. finnas fr. förut innehafda platser vid skola och hem. Snart svar till »Svenska», Iduns exp., Sthlm.

INACKORDERING erbjudes några damer i stilla, vänligt prästhem i Värmland. Friskt och soligt läge. Trakten vacker och skogig. Daglig post. Badanstalt i närheten. Närmare meddelar kyrkoherde Svartengren, Rudskoga.

JÄMTLAND. Hedmans Pensionat, Hålland, 5 min. väg från Hållands post- och anhaltsstation — 480—600 m. öfver hafvet. Stärkande fjäll- och skogsluft. Tillfälle till jakt och fiske. Varm- och solbad serveras. God och billig helinack. Rikstel. 7. Lungsotspatienter emottagas ej. Förfrågningar ställas till Hedmans Pensionat, Hålland.

Obs.! Nybyggd stor och luftig matsal.

UNGDOM! På högt bel. egend. i frisk och naturskön trakt af Västergötl. erh. god inack. för längre eller kortare tid, till moderat pris. Hvila, kalla bad och enkelt landtlif. Hushållselever emottagas. Ref. Svar till »Skog och sjö», Undenäs.

INACKORDERINGAR mottages på landtegendom i Sörmland. Storslagen natur vid sjö. Härliga bad. Massage och sjukgymnastik af legit. gymnast. Språklektioner. Mjölnäs gård, Vrena. Rikstelefon.

PENSIONAT HVILAN, Wärsjö, naturskönt beläget vid skog och sjö 2 tim. resa från Helsingborg, motttager gäster på längre och kortare tid. Ljusa, soliga rum, godt bord. Pris 60 kr. pr månad, deladt rum 50 kr.

I frisk, vacker trakt af Södermanland mottages ungdom under sommaren i inackordering. Rekreerande sommarlif, bad, gymnastik. God kost. Moderat pris. Vidare doktorinnan Levin, Brunkebergsg. 3 A. Efter 26 maj Bie.

NORRA Inack.-Byrån ansk. platser åt lärarinnor, värd., sällskaps-, kontors-, hushålls-, barnfröknar. Malmskilnadsgatan 27, Stockholm.

God inackordering

kan fås på Skelderviken för sommaren. Närmare genom fru Ringström, Pildamsvägen n:r 10, Malmö

ENGLAND Två unga flickor få inack. i godt hem i villasamhälle i Södra England. Skogsluft. Goda kommunikationer. Upplysningar meddelas af bankdirektör Arvedson, Bank A. B. Södra Sverige, Stockholm.

VÅR- och sommarm. ges tillfälle till angen. inack. å förstklassig villaegendom vid badort. Svar till Brännäset, Norrtelje.

EN elev i köket under skicklig hushållerska mottages från den 15 maj till 15 oktober på större herrgård i Östergötland. Afgift 100 kr. Svar till »L. A.» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

GODA hem på landet som för sommaren önska mottaga inack. torde anmäla sig å Nya Inack.-Byrån, Brunkebergsg. 3 B, Sthlm. Etab. 1887. Stor efterfrågan.

God inackordering

på någon landtegendom, där ungdom finnes, önskas under en del af sommaren. Svar till »Aina», Postkontoret vid Järntorget, Göteborg.

PÅ egendom, belägen vid hafvet, önskas kamrat åt 11-årig frisk flicka för läsning af tredje klassens kurs. Godt hem och god undervisning af seminariebildad lärarinna. Vidare genom fru A. Kruse, Göholm, Listerby.

Vid skog och sjö

å högt belägen naturskön egendom mottagas inack. för längre och kortare tid. Svar till »Sommargäst», Ulricehamn p. r.

På högt

belägen herrgård i Värmland erhålla herrar och damer angenäm inack. God husmanskost, barrskog, bad, telefon, piano. Svar till »Våren 1909», Karlstad p. r.

Ingen ros utan törnen!?

Detta gamla ordspråk är ej alltid tillförlitligt, ty i **en enda liten droppe** af

Hylin's koncentrerade Blomdoft

(utan sprit)

har Ni en jättebukett af *utsöktaste nyplockade rosor* i koncentrerad form.

Hylin's koncentrerade Blomdoft (utan sprit) finnes äfven i Viol, Liljekonvalj och Löfkoja.

TILLFÄLLE till inack. i vacker Västgötabygd. Skog och sjö, härlig luft. Svar till »Billigt pris», Sköfde p. r.

Une parisienne

d'âge mû woudrait se placer dans une famille pendant les mois d'été. Bonnes références. M:elle M. M. adr. Kapten Andersson, Värtan.

GOD inackordering erhålles i hälsosam trakt af Småland. Varmbadhus på platsen där olika sorters bad serveras. Billigt pris. Svar märkt »1909 Sommar», Iduns exp., Sthlm.

FÖR en nerv- eller sinnessjuk dam, som kan vårdas privat, finnes plats hos fru Hedvig Winberg, Vadstena. Bästa ref.

INACKORDERING på större landtegendom i bildadt hem, eventuellt för unga flickor som vill lära hushåll, men äfven för ungdomar som på sommaren vill vistas på landet. Svar »Landet», Iduns exp. f. v. b.

INACK. önskas för 15 års gosse där han kan få undervisning i läsning och dessutom i trädgårdsskötsel eller annan lämpig sysselsättning. Svar med pris märkt »Sommaren 1909», Iduns exp.

FÖR sjuttonårig flicka önskas god inackordering i bättre familj där jämväl handledning i ett hems skötsel kan erhållas. Svar till »Emma», Iduns exp.

SOMMARINACKORDERING erhålles i vacker trakt hos bildad, barnlös familj. Tillfälle till bad m. m. Nära järnvägstation. Pris 50 kronor pr månad. Närmare Fru v. H., Gistad.

TILLFÄLLE till inackordering, ev. med ferieläsning, finnes för tvänne gossar eeller flickor i åldern 8—15 år i naturskönt belägen prästgård. Svar till komminister A. Jonsson, Mullsjö.

Aisbäck

(1 mil från Lysekil). Rekreationsort vid Gullmarsfjorden. Härlig sommarvistelse. Vidare Olga Dahls pensionat Norrlandsgatan 6, Stockholm.

INSTUNDANDE höstermin önskas på friskt belägen herrgård i mellersta Sverige som läskamrat till två egna döttrar, en flicka, ej öfver 12 år (3:dje kl.). Noga tillsyn, god lärarinna. Svar till »Godt hem», Gullberg p. r.

SOMMARGÄSTER få god inackordering i pensionat Ousby, norra Skåne. Naturskön trakt, sjö och barrskog. 5 minuters väg från järnvägsstation, godt bord, moderat pris. Svar till »Barrskog», Ousby p. r.

PÅ fleres begäran meddelar underteckn.

Konfirmationsundervisning

instundande sommar, med början den 15 juni. Inackordering kan äfven beredas åt ett begränsadt antal elever. Anmälan fortast möjligt till kyrkoherden E. Th. Hedelin, Arboga.

Konfirmander

mottagas till inackordering 15 juni—15 aug. å herrgård i Värmland. Synnerligen vackert läge vid skog och sjö. Undervisning meddelas af komminister G. Kihlstedt, Elfsbacka. Reflekterande härå hänvände sig snarast till fru Ida von Hall, N:a Viken, Molkom.